

Déli Hírlap

A hátsági magyarság napilapja, mely a kora reggeli órákban jelenik meg a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHEVICR ANDRE
 vezetésével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
TIMIȘOARA
 I., Brătianu-tér 3.

A Timis-Torontal-i törvényszék időszaki lapok nyilvántartásában történt bejegyzés száma: 83 (Dos. No. 934/1938.) Telefon: 23-10.
Dr. VARNAY ELEMÉR
 felelős szerkesztő.

Az általános művelődés felé

Elhangzott a Veni Sancte. A Szentlélek segítségül hívása után megkezdődött a tanév. Az iskolák megkezdik munkájukat, hogy az élet számára előkészítsék a tanuló nemzedéket, az eljövendő idők legértékesebb alkotó elemeit. Mert mindig úgy volt és mindig így lesz, hogy azokat illeti meg a vezérszerep a társadalom munkájában, akiknek legnagyobb a dologi felkészültségük és az általános tudásuk. A tanév megkezdése alkalmából tehát a figyelem a tanulóifjúság felé fordul, akiknek erőt, akaratot, jó munkát kívánunk, hogy majdan sikeresen jussanak el a vég-ső célhoz. Midőn azonban a gondolatok a deákokhoz szállnak, felvetődnek egyben nagy széles elképzelések az általános művelődés problémájával kapcsolatban. Elképzelések merülnek fel, amelyek már azért is jogosultak, mert a haladás mai állapotában minden elméleti lehetőség megvan arra, hogy tényleg meg is valósuljanak.

Arról van szó, hogy minden embert lehetne a művelődés áldásaiban részesíteni, hogy minden embert lehetne, ha már akad is munkafoglaltsága, tizenhat-tizenhét évig foglalkozásával párhuzamosan művelni, tanítani. A tehetségutatók igen fiatal tudomány és más hasonló vizsgálatok ugyanis meggyőzték arról, hogy igen kevés ember van, aki képességeinek megfelelő oktatásban részesül. Ezek a vizsgálatok első sorban is azt a tanulságot hozták számunkra, hogy az emberek általában kevésbé ostopák, mint inkább műveletlenek. Ha azonban általánosan a vezetés, az oktatás ajándékaiban részesülhetnének, úgy bámulatos eredmények mutatkoznának. Ilyen célkitűzések megvalósítása azonban addig nem lehetséges, míg háborúk emésztik az emberiséget. Volt alkalmunk már számtalanszor kifejtetni, hogy egy béke áldásainak örvendő társadalom, milyen gondtalan anyagi körülmények között élhetne, milyen gazdasági fejlődésnek indulna a civilizáció és a technikai felkészültség mai magas fokán. Próbáljuk meg most elgondolni, hogy hova fejlődhetne az ember belsőleg, szellemiében, ha mindenki számára megnyílna az út, hogy a tanítás révén ott időzhessen a kultura forrásánál. Az együttvételek kivéve az ember szellemileg egészséges és a jogos érvényesülés zálogát bírja. A legtöbb ember azonban legfeljebb húsz-harminc százalékát érheti el annak, amit erejéhez, tehetségéhez, jogos várakozásaihoz képest remélhet. Ennek az állapotnak főoka az, hogy az embereknek csak aránylag igen csekély része jut ahhoz, hogy igazában tanulhasson, hogy nyilvánvalóvá váljanak azok az érdeklődések vagy nem ritkán egészen magas elhivatottságok, amelyek benne rejlének. Földalatti képességek ezek, olyanok mint a bányák mérhetetlen kincsei, amelyek sohasem kerülnek felszínre. De ha akad vállalkozó, aki alaposan munkához lát, úgy megszűnnek vidékek fellendülését, gazdagságát jelentik csakhamar ezek a feltárt értékek. Ilyen óriási bányák maguk az emberiség is. Mérhettlen sok képesség és tehetség lappang benne, ahogy évezredek átöröklődésében ott torlódna kihasználatlanul ezek a soha fel nem tárt javak. Ha végre akadna egy társadalom, amely száz százalékig kiaknázná ezt az ősi szellemi bányát, külön értékeket hozna felszínre, mint a világ összes drágakövei.

Sohasem látott gazdagság támadna, ha egyszer az iskolák is olyan számosak volnának, mint a kaszárnyák. Ha egyszer a szellemi fegyverkezés költségei megközelítenék a háborús fegyverkezések arányait, ha egyszer az általános művelődés lehetősége megnyílna minden ember számára. Ezek a gondolatok azok, amelyek az iskolai tanév megnyitása alkalmából agyunkba tódultak és egy szebb jövő képét festik az idők horizontjára.

Hisszük minden jelenlegi megpróbáltatás közepette, hogy egyszer így lesz. Hisszük, mert az általános tanítás adottságai ép úgy megvannak, mint ahogy megvannak a külsőséges, jobb élet adottságai is. Hisszük, hogy eljön az idő, mikor

az ember testi és szellemi szempontból egyaránt még egyszer magasra emelkedik. Abba a magasságba, ahol a vészese indulatok hatalma majd megtörik, hogy a szépség és boldogság keresésének adjon helyet. Mert művelődni és tudni a leg-egyenesebb út az egyetemes emberi boldogsághoz. Hisszük, hogy így lesz. Hisszük, hogy majd ha elnémultak a harcok, Mars után Minerva uralma következik.

(Flaneur)

Történelmi okmányok

A határok elvesztése a politikai vezetők bűne

— írja Antonescu államvezető

A hadsereg felkészülten harcolt volna

Bucurestiből jelentik: Tegnap fejezte be Antonescu Ion tábornok annak az előszónak részletes ismertetését, melyet 1934-ben terjesztett be a hadsereg akkori állásának helyzetéről, az ott leledző szervezési hibákról, nemkülönben a megoldás módjairól. Ehhez a teljes és befejezett közléshez a következőket fűzi hozzá az államvezető mint végső következtetéseket:

— Elhatároztam, hogy közlöm a közvéleménnyel és bírálata elé bocsátom ezt az előszót, mely meg kell, hogy mutassa, milyen kétségbejítő helyzetben volt hadseregünk 1934-ben és ramutattam azokra a veszedelmes kihatásokra, amelyek a várható súlyos fejleményekre, melyek a könynyelműség és rosszakaratu nemtörődömség további folytatódása esetén reánk várnak. Mert úgy a hadsereg, mint ezzel együtt az egész ország óriás lépésekkel halad ilyenformán a veszély felé...

Igen súlyos körülmények között vettem át 1933-ban a nagyvezérkar vezetését.

Feltételeket szabtam a felelősségteljes munka elvállalása alkalmával, amelyeket elfogadtak és ennek alapján megkezdtem a hadsereg újjászervezését, erős alapokra kívánva helyezni a haderő újjáteremtését.

Nap-nap után csak súlyosabbnál-súlyosabb akadályokba ütköztem. Nagy harcot kellett folytatnom azokkal, akik magas állásaikat és ugyan-csak komoly és nagy jogvedelmi forrásaikat lát-ták veszélyeztetve. Ismétlem, a harc nagy volt, de büszke, méltóságteljes és hazafias.

Mégis engem győztek le... Nem folytathat-tam a munkát mások miatt, akik erősebbnek bi-zonyultak nálamnál ebben a hadsereg újjáépíté-sért folyó harcokban, azonban emelt fővel távoztam a vezérkari tisztjeim köréből, akikkel együtt dolgoztunk, illetve szeretünk volna munkálkodni, ha meg nem akadályoznak bennünket munkánkban. Igaz-

ságunk most is változatlanul az, ami volt.

Bizonyos mértékben távozásom után is igyekeztek az én direktíváimhoz alkalmazkodni és szerették volna pótolni a haderőben mutatkozó ama hiányokat, amelyekre ramutattam. Ha mindez nem is történt a megkövetelt tartvserű-séggel, amelyre szükség lett volna, történt bi-zonyos sajatos magánérdekek szemelőtt tartá-tával.

A KÖZELGŐ VESZÉLY

Az utóbbi években a közelgő veszély egyre jobban megmutatkozott... Nagy áldozatokat követelt az államezetőség akkor, de hiabavaló dolog volt. Ha legalább elérték volna a hadsereg-nek jó anyaggal való ellátását, amikor oly óriási költségekkel dolgoztak és az ország népétől olyan hatalmas áldozatokat követeltek.

Ki kell jelentenem, — folytatta Antonescu tábornok —

határaink elvesztésében a hadseregnek sem-mi vétké nincs és az kizárólag politikai veze-tők bűne, akik kellő időben nem készítették fel és nem tettek meg minden megtehe-tőt.

Ismerem a hadseregünket és katonaságunkat, az ország megvédéséért, becsülettel, odaadással és büszken nagy hagyományainkra,

ez a hadsereg kellően felkészülten harcolt volna.

Az állam vezetői azonban ettől a lehetőség-től megfosztották hadseregünket.

Ennek a hadseregnek, ezeknek a katonalel-keknek lábhoz tett fegyverrel, teljesen összeomol-va belsőleg a fájdalomtól, valósággal lelkiükben önmardosó gyilkos fájdalommal kellett otthag-y-niuk a szent határokat, a régi államirányítók lel-kiismeretlen, több év óta sorozatos bűnei és mul-lasztásai miatt...

Bucuresti, 1940 október 1.

Ion Antonescu

Jugoszlávia semleges marad

Macsek dr. nyilatkozata a horvát képviselőlet zágrábi nagygyűlésén

Belgrádból jelentik: A Vreme című belgrádi lap ismerteti dr. Macsek politikai nyilatkozatát, ame-lyet a horvát népképviselőlet zágrábi nagygyűlésén adott Jugoszlávia bel és külpolitikai célkitűzéseiről.

Macsek dr. hangsúlyozta, hogy a jugoszláv kormány tisztában van a nép hangulatával és szigoruan megőrzi további semleges-ségét és reméli, hogy semmiféle külső körülmény nem kényszeríti Jugoszláviát eme álláspont-jának megváltoztatására.

A horvát népképviselőlet foglalkozott egyébként a horvátbánsági autonómia kérdésével és arra az ál-láspontra helyezkedett, hogy a horvát nép beleillesz kedése a jugoszláv államkerethe csak a horvátbánság teljes cselekvési szabadságának biztosításával történhet. (Vreme.)

Ujabb sikeres olasz előnyomulás Északafrikában

Kórházakat és templomokat bombáznak az angol repülők. — Japán nyílt szívvallásra kényszeríti Amerikát

Rómából jelentik: Az olasz főhadiszállás jelenti „valahonnan Olaszországból”. Északafrikában gyors csapatjaink felderítőútjuk alkalmával Sidi el Baraninál a visszavonuló ellenség nyomán

több hátrahagyott pécélosztagot és motorkerék-pároszlopot semmisített meg.

Tegnap és tegnapelőtti hadijelentéseinkben szerepelt légiésaták alkalmával még két-két angol gép elpusztításáról szereztünk máig bizonyosságot. Két angol gép ezenfelül annyira megrongálódott, hogy Kréta szigetén kényszerleszállást kellett végeznie. Az ellenséges légiő Bug és Tugruk ellen intézett

Nagy előkészületek az egyiptomi arcvonalon

Kairóból jelentik: Az egyiptomi arcvonalon változatlanul folyik a mindkét részről való előkészület. Hatalmas olasz menetoszlopok és gépesített alakulatok haladnak keleti irányban Marsa Matruh felé. (Rador)

Rómából jelentik: Hivatalos jelentés szerint a Duce „Valahol Olaszországból” fogadta a japán tengerészeti attasét, aki országa, tengerészete és légi hadereje nevében örömet fejezte ki a Ducenak a berlini paktum felett. (Rador)

Rómából jelentik: A Giornale d'Italia Scialoja málta származású író tollából cikket közöl, amelyben az író megcáfolja a Times című lapban megjelent ama állítást, amely szerint „a történelem előtti időkől kezdve Málta sohasem tartozott Olaszországhoz.” (Rador.)

ANGOL „HÖSTETTEK”

Amszterdamból jelentik: Angol gépek az elmúlt éjjel bombázták Amszterdam városának központját. A bombázások következtében 7 polgár meghalt többek között Sendam városára 43 bombát dobáltak az angolok, több ház, köztük a katolikus templom is elpusztult.

A közvélemény felháborodása nem ismer határt. Brüsszélből jelentik: Angol bombavetők gyűjtő és robbanó bombákat dobáltak egy kórházra a La Manche csatorna mentén. A német katonai kórház tetején jól volt látható a vörös kereszt. A károk jelentékenyek. (Rador)

ROOSEVELT FELVILÁGOSÍTÓ NYILATKOZATA

Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök egy sajtóértekezleten kijelentette, hogy King szenátor azon javaslata, amely szerint Angliának korlátlan háborús hitelt nyújtsanak, nem származik a kormány egyetlen tagjától sem. Nem szabad a javaslatot úgy tekinteni, mint ha az válasz lenne a hármass szerződés nyilvánosságra való hozatalára.

Tiszta véletlen, hogy a múlt hét péntekjén a berlini paktum kihirdetésekor a brit bevásárló bizottság és az Angliát segítő bizottság tagjai kihallgatáson jelentek meg nála. A kormány tagjai pénteki ülését már előbb határozták el. Végül pedig megcáfolta az elnök azokat a híreket, amelyek arról terjedtek el, hogy tárgyalásokat folytatott volna a francia nagykövettel Martini-que kikötőjének megerősítése céljából. Sem ő, sem pedig a külügyminisztérium semmiféle üzenetet nem kapott a francia kormánytól. (Rador)

ANGOL KÉPVISELŐ ÉLES TAMADÁSA A REPÜLÉSÜGYI MINISZTER ELLEN

Newyorkból jelenti a NTI: Walter Elliot órnagy, glasgowi képviselő rádióban mondott beszédeben támadta lord Beaverbrook repülőgépgyártási minisztert és azt vetette szemére, hogy nem tartja fenn a kapcsolatot a légügyi minisztériummal és ilyen módon hátráltatja annak munkáját. Az órnagy kijelentette ezután, hogy Beaverbrook a munkügyi miniszternek sem ad kellő támogatást. (Rador.)

AMERIKAI TANKOK KANADAI HADGYAKORLATON

Csikágóból jelentik: A Daily News Londonból jelenti, hogy a háború kimenetele az ipari ter-

támadást, előbbi helyen öt, az utóbbin egy ember sebesült meg.

Az anyagi kár csekély.

A Meduza nevű olasz tengeralattjáró a Földközi-tengeren egy Sunderland vizirepülőgépet süllyesztett el, valamint

szétzört egy ellenséges hajóalakulatot.

Egyik légi alakulat Aden vizikikötőjét bombázta. Valamennyi gépünk sértetlenül visszatért. Ellenséges gépek Szomaliban Gerelit bombázták, ahol semmilyen kárt nem okoztak, míg Diradala és Paschar vasútvonalának támadásánál egy aszkarit megölték. Anyagi kár itt sincs. (Rador)

melés fokozásától függ. Mégis óriási hátrányára van ennek a természetes a különböző hadminisztériumok közötti kapcsolatok hiánya. (Rador.)

Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök tegnap fogadta kilenc latinamerikai állam 20 vezérkari főnökét és magasrangú tisztjeit. Ezeket Marshall tábornok az USA vezérkari főnöke hívta meg látogatásra és megtekintették az észak-amerikai katonai intézményeket.

Newyorkból jelentik: Az Egyesült Államok száz tankot küldtek Kanadába a most kezdődő nagy katonai hadgyakorlatokon való kipróbálás végett. Ez a hír Washingtonból származik. (Curentul)

NORVÉGIA UTÁN HOLLANDIÁBAN IS NAGY POLITIKAI ÁTALAKULÁS VÁRHATÓ

Berlinből jelentik: A Norvégiában lefolyt események, amelyek a teljes államrendszert és berendezkedést átalakították, Berlinben is mély visszhangot keltett. A norvégiai események kapcsolatában a berlini kancellária palotájában fontos tanácskozások voltak Seyss Inquart helytartó és főbiztos, valamint Mussen és von Kommingen hollandiai főmegbízott és szakértő között. Ezek a tárgyalások — mint azt

jól beavatott berlini körök állítják — fontos lehetőségeket nyitnak meg a Birodalom és Hollandia viszonyában. (Rador)

AMERIKÁKON EL KELL ISMERNIE AZ ÁZSIAI ÚJ VILÁGRENDET

Tokióból jelenti a NTI: A külügyminisztérium egyik szócsöve sajtóértekezleten foglalkozott egyes amerikai körök ama javaslatával, hogy az amerikai — japán kapcsolatokat vizsgálják felül és kijelentette, hogy ez érdekes lehet, de gyakorlati szempontból nem bír jelentőséggel. Ilyen bizottságok, még akkor is, ha hivatalosan alakulnának meg, csak akkor bírnának jelentőséggel,

ha Amerika előbb elvben elismerné az új világrendet.

A világ jelenleg olyan forradalmi változások szemlélője, hogy a tárgyalásoknak nem sok esélyük van, főképpen, ha azokon nincsenek tekintettel ezekre az átalakulásokra.

Azokra a hírekre vonatkozóan, hogy Moszkva és Tokió támadást kizáró egyezmény megkötése által javítja meg viszonyát, a külügyminisztérium szócsöve kijelentette, hogy

hivatalosan nincsen erről tudomása.

Végül kijelentette, hogy azok az amerikai hírek, amelyek szerint a sainghai amerikai állampolgárokat elszállítják, nem látszanak valószínűeknek. (Rador)

Tokióból jelentik: A hollandiai propaganda hivatalos hatáskörrel nyilatkozott a japán sajtó képviselői előtt és kijelentette, hogy a három hatalmi szerződés Keletázsia részeit érinti, Hollandia kivételével. Japán és Hollandia között azonban a viszony nemcsak, hogy nem változott meg, hanem minden remény meg van arra, hogy a jelenlegi nagypontosságú gazdasági tárgyalások Japán és Hollandia között a legbarátságosabb légkörben tovább folytatódjanak. (Rador)

JOUHAUX LETARTÓZTATÁSÁRÓL TUDNAK VICHYBEN

Genfből jelentik: A NTI jelentése szerint Vichyben olyan hírek vannak forgalomba, hogy Jouhaux, a francia munkás konföderáció vezetője is a letartóztatottak között van.

Vichyből jelentik: Sziámi repülők Indokínában francia katonai célpontokat bombáztak. A francia kormány erőlesen tiltakozott a támadás ellen. (Rador)

ARAB FELKELES KÉSZÜL ANGLIA ELLEN

Belgrádból jelentik: A Politika című lap az arabok nemzeti követelésével foglalkozik és azt írja, hogy ezeket a követeléseket Anglia és Franciaország ellenségei mindig támogatják. Tehát lehetetlen most megállítani ezt a hatalmas mozgalmat, amely Adentól a Taur hegyekig és Beirutól Tripolisig áthatja az arabokat. (Politika)

Öt év előtt jelentette be Mussolini az Abesszinia elleni háborút

Az 1935 évi forradalom ma már 250 millió ember világorradalmává bővült

Rómából jelentik: Október 2-án van

ötéves fordulója annak a történelmi napnak, amelyen a Duce megkezdte harcát Abesszinia ellen.

Ez a háború — ismertetik ma olasz hivatalos körök és sajtóorgánuk — nem volt egyszerű, hanem az első megmozdulása és jelentkezése azoknak az ifjú erőknél és törekvéseknek, amelyek követelték élethez való jogukat a nap alatt. Anglia a Vörös-tengeren összevont flottájával

el akarta vágni Olaszország útját

és fejlődési lehetőségét és Franciaország segítségét is igénybe vette az olasz terjeszkedéssel szemben. Még mielőtt a Népszövetség kimondta volna a szankciókat, a Földközi-tengeren összevonták az angol flottát: Olaszország azonban volt olyan vakmerő és erejének tudatában, hogy szembe szállani a „legnagyobb hatalommal”, nem félt tőlük és öt hónap alatt benn volt Addis-Abeabában.

A népek két táborba kerültek. Egyik oldalon állottak a fiatal forradalmi nemzetek, míg a másik

oldalon a demokrata-plutokrata-konzervatív elaggott népek,

amelyek körül akarták keríteni az egészséges fejlődésre jogot tartó ifjú népeket. A fiatal olasz és ugyancsak fiatal német nép az igazságtalanságok revideálását közösen követelte és

igy született meg a Tengely.

A Giornale d'Italia különösen érdekes megállapítást tesz ezzel a jubileummal kapcsolatban, amikor hozzáfűzi, hogy 5 év előtt afrikai háború kezdődött, amely 1939-ben európai háborúvá és forradalomná, a háromhatalmi szerződés minap történt aláírásával pedig

az ifjúság világorradalmává alakult át, amelynek megíngathatatlan acélfalat 250 millió ember szoros együttműködése akotta.

(Rador.)

Megszüntették két táborok kényszerlakhelyét

Bucurestiből jelentik: A kormány rendeletére megszüntették a kényszerlakhelyet Ilcus Ion és Tenescu Florea tábornok számára. (Rador.)

1940. október 4.

Titeanu Eugen több millió leiel nem tud elszámolni

Bucurestiből jelentik: A Curentul közli: Alboteanu Victor letartóztatásakor már rámutattunk arra, hogy a fentnevezett által ellopott néhány millió leien kívül

Titeanu Eugen, akkori propaganda és sajtó főnök súlyos visszaéléseket követett el. Miután a katonai törvényszék Alboteanut elítélte, Teodorescu állami felügyelő újabb vizsgálatot folytatott a propagandaügyi minisztériumban és megállapította, hogy

Titeanu bizonyos összegekkel nem számolt el. A vizsgálatról készített jelentést és a feljelentést a felügyelő az ilfovi ügyészséghez tette át, amely azokat a negyedik vizsgálóbírósnak osztotta ki. Ott Ionescu Alexandru elnök tanulmányozta az iratokat, többször kihallgatta Titeanút, valamint a tanukat és tájékoztatókat.

A vizsgálat befejezése után az iratok visszakerültek az ügyészséghez, amely kimondotta az eljárás megszüntetését. A katonai összpontosításon lévő Ionescu Alexandru helyettese ugyancsak megszüntettnak nyilvánította az ügyber az eljárást. Az igazságügyi miniszter, amikor tudomásul vette az eljárás megszüntetését,

elrendelte a vizsgálat lefolytatását. Az újabb vizsgálat során a vizsgálóbíróknak döntő bizonyítékokat sikerült Titeanu ellen gyűjtenie és megállapítást nyert, hogy Titeanu Eugen csalárd módon kezelte nagyobb összegeket. Így nem tudta igazolni azt a két és fél millió lei összeg hova fordítását, amely

a newyorki világlágitás román csarnokának szükségleteire volt beállítva és másik két és fél millió lei, amely Carol volt király londoni utazásával kapcsolatosan szerepel a költséggjegyzékben szintén nem tudta elszámolni. Egy másik három millió leies tétel felhasználására vonatkozólag Titeanu megtagadta a felvilágosítást.

A vizsgálóbíró ama kérdésére, hogy kinek adta ezt az összeget, Titeanu kijelentette, hogy egy olyan személynek, akit nem nevezhet meg. A következő többmillió leies tételre vonatkozólag Titeanu kijelentette, hogy arról nem köteles számot adni, mer ez az ő rendelkezésére állott.

Miután Titeanu büntetését megállapították, az ilfovi ügyészség eljárást indított ellene letartóztatási következményekkel. Ionescu elnök, miután befejezi a vádlott kihallgatását, a letartóztatási végzés ügyében jár el, majd a vizsgálatot folytatják, mert az a gyanu, hogy Titeanu még más összegeket is elképzelt.

Amerikai ízű pereskedés

Tizenöt év előtt két banati gazda, C. L. és R. S. kivándoroltak Amerikába, ahol az évek során különböző üzletek segítségével mindketten meggazdagodtak és hatalmas vagyont gyűjtöttek. C. L. később elveszítette vagyonát és akkor a barátja kölcsönzött neki kisebb-nagyobb összegeket. A kölcsön végül is 150.000 dollárt tett ki, amelyről, amikor R. S. visszatért Európába, elismervényt is kapott barátjától. R. S. az egykor dúsgazdag ember megmaradt pénzével hazajött, de a pénz hamarosan elfogyott és akkor eszébe jutott a barátja, akinek annak idején kölcsönt adott. Több levelet írt neki Csikágóba, de amikor választ nem kapott, pert indított a temesvári törvényszéken. 150.000 dollár, mintegy ötven millió leiert folyik a pereskedés. R. S. szegénylapon perel, mert szegénységi bizonyítványai igazolta, hogy teljesen vagyontalan. A Csikágóban lakó alperest Csikágóban az amerikai bíróság útján kihallgatták és akkor elmondotta, hogy valóban kapott kölcsönt a barátjától, de a egyik alkalommal, amikor jökevény mulatozott, elengedte neki az adósságot. Jökevényben csak udvariasságból állította ki az adósságáról szóló elismervényt. A timisoarai törvényszék tegnap tárgyalta a hatalmas összegű polgári pert és döntését a jövő héten hirdeti ki.

Pál jugoszláv régens áldozatokat kér a tisztikartól

Belgrádból jelenti a NTI: Az egész jugoszláv sajtó leközi azt a beszédet, melyet Pál régensherceg az újonnan felavatott tisztkehez intézett. Belgrádi politikai körökben különösen nagy jelentőséget tulajdonítanak ennek a beszédnek, amely így hangzik:
— Fiatal tisztke vagytok és a katonai erényeknek kell áthatniuk benneteket. Mindenkor tudnotok kell, hogy a nemzeti fegyvereit viseltek. Áldozatokat kérnek tőletek. Saját

A Földközi-tenger a földközi-tengeri népeké

Spanyolország csak a tengelyhatalmak mellett valósíthatja meg jogos igényét

Rómából jelentik: A Stefani diplomáciai szerkesztője kihangsúlyozza, hogy Spanyolország a tengelyhatalom mellett jogos igényeinek megvalósítása elé érkezett, mert ennek a nagyhatalomnak, melynek fiai mellett olasz és német önkéntesek harcoltak a polgárháborúban, történelmi multjához méltó jövőt kell kapnia.

A Messagero egyébként igen nagy érdeklődést kelto cikket ír a spanyol és a tengely együttműködésének problémájáról és a következőket írja: A Földközi-tengerhez nem lehet joga másnak, csak a Földközi-tengeri népeknek.

Sunner csütörtökön elutazik Rómából

Rómából jelentik: Serrano Sunner spanyol belügyminiszter a kedd délután a Villa Madamában töltötte. Este 21 órakor a spanyol belügyminiszter résztvett az Ambasador-szállóban Ciano gróf által tiszteletére adott társasvacsorán. Meghívást kaptak erre a bankettre Bismarck herceg követségi tanácsos, a fasiszta párt főtitkára, a közoktatásügyi miniszter és Ciano gróf kabinetfőnöke. A szűk körű társasvacsera után filmelőadáson vettek részt az előkelőségek, amelynek keretében az „Alkazar ostroma” című filmet mutatták be nagy tetszés mellett. (Rador.)

Rómából jelentik: Serrano Sunner spanyol belügyminiszter szerdán délelőtt a Villa Madamában tartózkodott, majd 13 óra 50 perckor megjelent a Forum Mussolini-n, a fasiszta párt főtitkára által tiszteletére rendezett villásreggeli. A délután folyamán Ciano gróf külügyminiszter a Ghigi palotában fogadta a spanyol vendéget. (Rador.)

Rómából jelentik: Serrano Sunner, spanyol belügyminiszter csütörtökig marad Rómában, ahonnan egyenesen Spanyolországba tér vissza. A magas spanyol vendég a nagykövetségben ebédet ad Ciano gróf tiszteletére. (Rador.)

85.000 leiben maximálták a búza árát

Október 2-iki dátummal be kell jelenteni a búza és liszt készleteket

Bucurestiből jelentik: A Monitorul Oficial mai száma a következő 3293. számú rendelettervényt közli:

A búza, liszt és kenyér problémáit illetőleg új rendszer lép életbe.

A búza árát 85.000 leiben állapították meg vagononként, mely ár 10 ezer lejese emelést jelent az előbbi árral szemben.

Ezzel az árral sem magasabban, sem olcsóbban nem lehet semilyen címen áruba bocsátani a búzát.

Ez az ár jelenti az alapot az összes árak megsza bására vonatkozólag, amely árakat később állapítanak meg. Ez az áremelés kizárólagosan csak a mezőgazdák érdekében történik, ennek következtében nem lehet ebből hasznuk azoknak, akik ezt megelőzőleg olcsóbb árakon vásárolták be készleteiket és azokat raktáron tartják.

Elrendeli tehát a kormány, hogy az érdekeltek kereskedőknek, malmoknak, pékeknek és mindazoknak, akiknél ilyen mennyiségek vannak fel-

halmozva eladás, vagy feldolgozás céljából, október 2-iki dátummal tartoznak azt az illetékes pénzügyigazgatóságoknál vagy adóhivataloknál bejelenteni.

Ugyanígy tartoznak bejelenteni a búza mennyisége mellett, a népliszt és fehér liszt készleteket is, míg a lisztpaszta készítő gyáraknak a paszta és liszt mennyiségüket is. A pénzügyigazgatóságok közegeik révén október 6-ig kötelesek megfelelő ellenőrzést gyakorolni a benyújtott bevelési nyilatkozatok alapján, a búza, népliszt és fehérliszt, valamint lisztpaszta mennyiségekről, legyzőkönyvet készítenek az ellenőrző közegek. A megállapított mennyiségek után az árkülönböget az illetőeknek, akiknél az árumennyiségek fel vannak halmozva, vagy el vannak raktározva, tartoznak megfizetni. Nem kell nyilatkozatot beadni azoknak a termelőknek, akik saját szükségleteikre raktározták azt el és a pékeknek sem kell az 1000 kilogramon aluli liszt mennyiséget bejelenteni.

Olasz lapok elismeréssel írnak az új legionista Romániáról

Rómában jó hatást keltett Sturdza külügyminiszter legutóbbi beszéde

Rómából jelentik: az olasz lapok hosszú cikkekben számolnak be Sturdza miniszter sajtónyilatkozatáról, amelyben hangsúlyozta, hogy Románia eddig vezetett politikája egyszer és mindenkorra véget ért a legionárius állam megalapításával.

— Mi a tengellyel vagyunk, — jelentette ki a külügyminiszter — és a mi szavunk a légionáriusok beszéletévé válik.

A külügyminiszternek az a kijelentése, hogy minden eddigi vállalt kötelezettség önmagától megszűnik, az olasz lapok bucarestii tudósítóiban

ezt a meggyőződést váltotta ki, hogy ez a Balkán-szövetségre vonatkozik. A Corriere della Sera és a Popolo di Roma meggyzik, hogy római politikai körök a legnagyobb nyelmet szentelik ennek a nyilatkozatnak, mert abban Romániának a tengely érdekkörébe való beilleszkedését látják.

A Magyarországgal való viszonyra vonatkozóan megállapítják, hogy Románia lejtáisan eleget tett a bécsi döntés határozatainak és remélik, hogy

Magyarország hasonlóképpen cselekszik a román kisebbségekre vonatkozó Bécsben vállalt kötelezettségek tekintetében. (Rador.)

Az angol állampolgárok ellávoznak Magyarországból

Budapestről jelenti a NTI: Magyar diplomáciai körökben megerősítik azt a hírt, amely szerint a budapesti követtség felszólította az angol kolónia tagjait, hogy tegyék meg az előkészületeket a Magyarországból való távozásra. Az angolok Törökországon át Indiába mennek Magyarországból. Ezt az intézkedést azzal magyarázzák, hogy nem lehet tudni, hogyan fejlődik az angol-magyar viszony,

Aki ura a fáraók országának, az ura a Szezei-csatornának, a világ legfontosabb tengeri utvonalának is

A Földközi-tenger világhatalmi jelentőségét elvesztette akkor, amikor Afrika megkerülésével felfedezték a vizutat India felé. Majd háromszáz-éves lassú sorvadás után újból a világ legfontosabb stratégiai útvonala lett, amikor 1869 november 18-án megnyitották a Szezei-csatornát. Ettől a naptól kezdve szinte a világi törvények miködtek közre, hogy az olasz félsziget ismét visszanyerje régi jelentőségét.

Itália újból a világ központjába került

és helyzeti energiájánál fogva előbb-utóbb el kellett oda jutnia, ahová ma fejlődött: központi és vezető hatalom lett egy három világrészt összekötő tenger közepén! A mostani háború kitöréséig ezt a vezető szerepet a Földközi-tengeren az angolok tartották a kezükben. Solum és Sidi el Barrani homokpusztákkal körülvett erődítményeinél most ezért a világhatalmi hadállásért folyik a harc. Az angolok kezükbe kapartották Egyiptomot, mert megszerezték előbb a Szezei-csatornát. Disraeli idejében felismerte a Szezei-csatorna világformáló jelentőségét és hogy a rövidlátó angol politikusokat rá tudja venni a Szezei-csatorna részvényeinek a megvételére, kézzelfogható példát lebegtetett szemük előtt. Azt mondta, hogy „akié a Szezei-csatorna, azé lesz Egyiptom és a Nilus völgyének termékeny síksága.”

AKIÉ EGYIPTOM, AZÉ A SZEZEI-CSATORNA

Hetven év múlt el azóta és ami most történt, nem egyéb, mint Disraeli tételének megfordítása. Ez azonban közel áll a valósághoz. Az olaszok nagyon jól tudják, épp úgy, mint az angolok: akié Egyiptom, azé a Szezei-csatorna! Tehát voltaképpen minden egyes egyiptomi erő elfoglalása az angol világbirodalom legfontosabb alappillérének pusztítását jelenti.

Minden iskolásgyermek tudja, hogy a Szezei-csatornát Lesseps Ferdinánd páratlan kitaratása valósította meg. De kevesen tudják azt, hogy Anglia mennyi akadályt gördített e nagyfontosságú víziút megépítése elé. Lesseps főérdeme és talán világtörténelmi szerepe az volt, hogy az angolok gáncsvetési ellenére is meg tudta teremteni ezt a világrészeket összekötő vizutat. Mert,

az 6-korban már volt egy Szezei-csatorna, amelyet I. Seti perzsa király kezdett megépíteni és Darius fejezett be kétezernégy száz évvel ezelőtt.

Ez a víziút Memphis városától húzódtott a mai Szeze felé és Krisztus után 700-ban rombolták szét az arabok. Csak hogy akkor nyolcszáz évig építették és 120.000 rabszolga életéből került, a görög történetírók feljegyzései szerint. A Szezei-csatorna ötlete se Lessepsé, ezt már Leibniz ter-

jedelmes emlékiratában előterjesztette XIV. Lajos királynak, Európa akkor leghatalmasabb fejedelmének. Még a csatorna megépítésének a terve sem származnak Lessepstől, hanem az osztrák Negrelli Alajostól, aki a munka kezdetén meghalt és akinek érdemeiről Lesseps ünneplése közben megfeleldkezett a világ.

De bár hogy volt is, 1869 november 18. fordulópontot jelentett az európai népek életében és főleg Olaszországban. A Szezei-csatorna a világ tengeri főútvonalát ismét a Földközi-tenger felé irányította. Angliából az Indiába vezető utat nyolcezer kilométerrel rövidítette meg és ezt a nagy távolsági különbséget Anglia nem tudta másképpen kivédeni, minthogy a Földközi-tengeren gyorsan megszerezte a maga számára Máltát, Majd a Szezei-csatorna részvénytöbbségét, aztután Cyprus szigetét és közben megszállta Egyiptomot, hogy a csatorna sorsát teljesen a kezében tartsa.

Marta Alexandru dr. búcsút vett a feloszlatott helytartóság tisztviselőitől

A tisztviselők jókívánságait Ciupe Gheorghe dr. tolmácsolta

Marta Alexandru dr. királyi helytartó a helytartóság nagytermében meglátogatva búcsúzott el a tisztviselőktől, akik Ciupe Gheorghe dr. helytartósági vezértilkár vezetésével gyűltek egybe. Megköszönte a tisztviselőknek, hogy odaadón munkálkodtak és segítettek nehéz feladatában, a melynek végzését hazafias érzülettel ténitve átvette. Végül tanácsolta a tisztviselőknek, hogy bármilyen is legyen a jövőben munkabeosztásuk, mindennél szorgalmasan és lelkiismeretesen végezzék teendőjüket.

A tisztviselők nevében Ciupe Gheorghe dr. vezértilkár mondott istenhozzádot a volt királyi helytartónak. Kérte, felelje el a kellemtlenségeket, amelyek a szolgálat során esetleg felmerültek és őrizze meg a kedves emlékeket. A tisztvi-

A TENGEREK VAMSZEDŐJE

Azóta a világ tengeri forgalmának felelő vámat szed az angol világbirodalom e híres víziút révén és ki tudná kiszámítani azt a rengeteg és megtakarított költségtöbbletet, amennyivel kevesebbe kerül hetven év óta valamennyi angol hajó indiai útja! Nem túloznak azok, akik a Szezei-csatornát és a Földközi-tengeri utat az angol világbirodalom gerincének tekintik.

De ha az angoloknak fontos ez az alig 170 kilométer hosszú és 120 méter széles csatorna, akkor a mai gyarmatokkal rendelkező Olaszországnak még életbevágóbb, hogy hajói számára síma és tehermentes közlekedést biztosítson.

Mert Anglia a Szezei-csatornán keresztül nyolcezer kilométerrel rövidíti meg legfontosabb gyarmataihoz az utat, Olaszország pedig közel tizenöt ezer kilométerrel. Mert ha egy olasz hajó nem akarja megfizetni a Szezei-csatorna magas díjtételeit, vagy Anglia nem engedi át, akkor csak egész Afrika megkerülésével tudnak eljutni Messaubá. Ez az út Nápolytól a Fokváros megkerülésével 10.410 tengeri mérföld, a csatornán keresztül csupán 2100 tengeri mérföld.

Ennek az útnak a biztosításáért verekedik most a fekete-inges olasz légia Afrika forró homokosivatagaiban, mert akié egyiptom, azé a Szezei-csatorna és ezzel együtt a világ legfőbb kereskedelmi útvonala!

selők az együttműködés emlékére megfestették és a nagyteremben elhelyezték a volt helytartó arcképét, hogy az eljövendő tisztviselői nemzedékeknek a becsület, erkölcs és szorgalom példaképe legyen. Hosszu életet és megérdemelt pihenést kívánt az egész tisztviselői kar nevében a volt helytartónak.

Marta Alexandru dr. még egyszer köszönetet fejezte ki a tisztviselőnek. Kezet fogott Ciupe dr. vezértilkárrel és hangoztatta, hogy ez a kézfogás valamennyi tisztviselőnek szól.

A volt királyi helytartó tegnap este félhétkor teán látta vendégül a királyi helytartóság felügyelőit, szolgálati főnökeit és a lapok munkatársait, akik hivatásuk teljesítése közben naponta megfordultak a királyi helytartóságon.

A zsidó újévi ünnepek alatt az üzletek nyitva tartandók

A timisi Kereskedelmi Testületék Szövetsége többoldalú érdeklődésre a helybeli munkaügyi felügyelőséghez fordult és kérdést intézett, hogy a csütörtöki és pénteki zsidó újévi ünnepek alkalmából az üzleteket be lehet-e zárni? A munkaügyi felügye-

lőség tegnap délen közölte a szövetséggel, hogy a minisztérium döntése értelmében a zsidó üzleteket az újévi ünnepük alatt is nyitva kell tartani, mert csakis a törvényben megállapított hivatalos ünnepek alatt szabad az üzleteket bezárni.

Veszedeles por, amely vakuságot okoz

Vasiu Dumitru hetvenhárom éves Cerneteaz községbeli gazdálkodó 1938 szeptember 5-én este arra lett figyelmes, hogy a kutyája erősen ugat. Az öreg gazda azt gondoita, hogy talán idegen jár az udvarán és ezért felkelt, botot vett a kezébe és kiment, hogy megnézza, ki jár az udvaron. Amikor a kerítéshez ért, kihajolt, hogy az uccára nézzen. A következő pillanatban szúró fájdalmat érzett a szemében, de annyit meg tudott figyelni, hogy a támadója Albu Nicolae húsz éves fiatalember, aki valamilyen port dobott az arcába. A por súlyosan megsértette az öreg ember szeméit és a jobbszemére el is vesztette látását. Emiatt feljelentést tett Albu Nicolae ellen, aki a törvényszéki tárgyaláson azzal védekezett, hogy az öreg ember bittal akart rátámadni és védekezésül markolt fel port a földről, amelyet azután Vasiu arcába dobott. A törvényszék Albu Nicolae testi sértésben mondogta ki bünnösk és három hónapi fogházra ítélte, ezenkívül a vádlott szüleit arra kötelezte, hogy az öreg gazdának húszezer lei kártérítést fizeszenek. Felhívás folytán az ügy az ítélőtábla elé került, amelynek tárgyalásán a vádlott védője kérte egy szemorvosnak, mint szakértőnek a kihallgatását. Az ítélőtábla helyadott a kérelemnek, elrendelte a szakértői vizsgálatot és a tárgyalást november 27-én elnapolta.

Öt megye között osztják fel a timisi helytartóság vagyonát

Az új helytartósági palota Timismegye tulajdona marad

Azon az értekezleten, amelyet Ciupe Gheorghe dr. királyi helytartósági vezértilkár elnöklétével és Timis, Caras, Severin, Arad és Hunedoara megyék prefektusainak és szemvevőinek, valamint Bobei helytartósági pénzügyi osztályvezetőnek részvételével tartottak, felosztották a megszüntetett királyi helytartóság vagyonát az öt megye között.

Kimondták, hogy az ingatlanok — házak és földek — ama megyék tulajdonába mennek vissza, a melyeknek területén fekszenek. A harminchat millió leibe került új helytartósági palota felépítéséhez Timis 44, Arad 25, Caras 8, Huneloara 12 és Severin megye 11 százalékkal járult hozzá. Úgy döntöttek, hogy

a palota Timismegye tulajdona marad, amely tizenkilenc millió lei kártalanítást fizet a többi négy megyének hozzájárulásuk arányában.

Ez a kártalanítás három év alatt fizetendő meg. A Baile Erculean épülő közigazgatási házat átadják Severin megyének, amely azt saját költségén fejezi be.

A helytartóság tőkét, betéteit, állampapírjait, október elején meglévő készpénzét és követeléseit olyan arányban osztják fel az öt megye között, a mint azok ezek megteremtéséhez hozzájárultak.

A helytartóság munkagépeit, útjavítási gépeit, teherautóit és személyautóit megtartják azok a megyék, amelyek azokat eddig használatra kapták. A királyi helytartóságnak 1. és 2. rendszámú személykocsijai november 22. után, amikor a helytartóság felszámolása befejeződik, Timis megye tulajdonába mennek át. A helytartóság nyomdája, amelyet eredetileg Déváról hoztak, visszaköltözik oda és újból Hunedoara megye tulajdona lesz.

A bútorzatot felosztják az egyes megyék között aszerint, hogy melyiknek mire van szüksége. A levéltárból minden megye megkapja a rája vonatkozó ügyiratokat.

A tisztviselők szétosztása még nem fejeződött be. A volt helytartóság tisztviselőit az öt megye között osztják fel olyképpen, hogy a legtöbbet, mint legnagyobb megye, Timis kapja.

A Vezérbe vetett rendíthetetlen hit végsőkéig fokozta a német csapatok győzniakarását

G. B. Schoultz finn tábornok feltűnést keltő cikke

G. B. Schoultz finn tábornok „Ezért győz Németország” címmel érdekes cikkben világítja meg a Völkischer Beobachter hasábjain az egész világot meglepő német győzelmek belső okait.

— Miért győz Németország? Mi a titka állandó győzelmének? — kérdik az emberek. A legtöbbben a német győzelmek döntő okainak a jobb hadianyagot, a nagyobb mennyiségű páncélcsoport, repülőgépet, tengeralattjárót, gyorsnaszádot, zuhanóbombázót és a legújabb haditechnika más csodáit tartják, végül a nagy számbeli főlényt, amellyel a német hadsereg rendelkezik. Azok az emberek, akik így ítélnék és érdekes, hogy sok szakértő is ezen a véleményen van, úgy látszik

sohasem kérdezték maguktól, miért vannak Németországnak jobb fegyverei, miért van több katonája, holott ellenségei összehasonlíthatatlanul nagyobb segélyforrásokkal rendelkezettek.

Ha pedig Németország lakosságának számát tekintjük, a háború kitörésekor sokkal kevesebb volt, mint ellenfeleié, különösen a gyarmatok hozzászámításával, ahonnan katonáik nagy részét merítették. Franciaország és Anglia nem egyenként harcolt, hanem együtt és egyszerre és ezenkívül még számos szövetségesre is találtak Európa kisebb hatalmai között. Mindez azonban semmit sem segített.

A németek mindnapi felülmúlták ellenfeleiket,

— állapítja meg a finn tábornok.

A cikkíró ezután rámutat arra, hogy a német hadvezetés egészen új taktikával lepte meg a világot s mindezt meglepésszerűen csapott le ellenfelére.

A német csapatok oly gyorsan törtek meg minden ellenállást, a csodálatosan rövid ideig tartó hadjáratok alatt, mintha teljesen tapasztalatlan és gyöngye ellenfelekként állottak volna szemben, holott egyáltalán nem ez volt a helyzet, mert világhatalmak óriási, jól kiképzett seregeit kellett legyőzniük.

JOBB HADVEZETÉS — TÖKÉLETESEBB FEGYELEM

A finn tábornok hangsúlyozza, hogy mindez: a jobb hadvezetés, a jobb felkészültség, a tökéletesebb fegyver és harci szellem a lelki tényezőkre vezethető vissza.

A Versailles utáni időkben az elnyomott és meg-alázott Németországban új nemzedék nőtt fel s ezt teljes hitével és bizalmával új eszme felé fordult.

— Ha valamely egészséges organizmust mesterséges korlátokkal akadályoznak természetes fejlődésében, vagy megbetegszik és lassankint elpusztul, vagy megtalálja a helyes ellenkört, amely megszabadíthatja. A nemzeti szocializmus a német nép számára ilyen szabadító eszköz volt. A német nép hét évvel ezelőtt — írja a finn tábornok — ősi germán szokás szerint

Tűz a giurgiui kikötőben

Giurgiuból jelentik: Az elmúlt éjjel a giurgiui kikötőben a CFR raktárhelyiségekben tűz ütött ki, amelynek következtében felrobantak az ott elhelyezett benzintartályok. A tűz elfojtását a kikötőben horgonyzó hajók legénysége kísérelte meg, majd a helyszínre érkezett tűzoltósággal együtt félóra megfeszített munka után sikerült is a veszedelem továbbterjedésének gátat vetni. A hivatalos vizsgálat megállapította, hogy a tüzet egy eldobott cigaretta okozta. Az anyagi kár nem jelentékeny.

Összehívták a magyar képviselőházat

Budapestről jelentik: Mint a Timpul közli, a magyar képviselőházat október 2-ikára összehívták. Ez alkalommal benyújtják az Ardeal visszacsatolásáról szóló törvényjavaslatot. A képviselőház jóváhagyását adja a kormánynak a visszacsatolt területekkel kapcsolatban eddig hozott intézkedéseire is és megadja neki a felhatalmazást az erre vonatkozó újabb rendeletek kibocsátására. A törvényjavaslat végül megbízást ad a kormánynak, hogy a visszacsatolt területek parlament képviselőitől gondoskodik.

vezért választott magának. Nem vakon választotta, mert ismerte ezt a férfit, beszédeiből, az egész nép körében sokat olvasott könyvéből és tetteiből. Mindaz, ami ezután történt, ennek a szerencsés választásnak eredménye volt.

ÖNFELÁLDOZÁS ÉS HATÁRTALAN ODAADÁS

A finn tábornok ezután válaszolja a nemzeti szocializmus belső államformáló eredményeit, majd a következőket írja:

— Nem csoda tehát, hogy a hadi felkészültség, amely szükséges volt az új vívmányoknak az új birodalomban való megvédésére, ugyanazoknak az eszméknek szellemétől volt áthatva. A szigorú katonai fegyelem, kötelezőteljesítés, felelősségérzet és a vakmerő bátorság ma is a német haderő szellemének alapja, amelyet II. Frigyes idejéből dicsőséges őseitől örökölt.

Az önzetlen önfeláldozás, a halálmegejtés és határtalan odaadás, amelyet különösen a modern fegyvernemek kívánnak meg a legénységtől, mind ennek az ifjú haladó szellemnek ismertető jelei, ahogyan az számtalanszor megnyilvánult katonáknál és tiszteknél egyaránt ebben a háborúban.

A Vezérbe vetett rendíthetetlen bizalom a német csapatok győzelmi akaratát a végsőkéig fokozta. Csak így magyarázható a keleti, északi és nyugati villámgyors hadjáratok. Mindig a szellem az, amely az anyagot alakítja, amely abból a szükséges eszközöket, fegyvereket, gépeket tenemti, amely az egyszerű katonából hőst csinál. Ez a szellem volt az, amely a németeket az éjtóernyő zseniális kihasználására készítette, amely a repülőgépek legénységéből épp annyi ügyességet és bátorságot, mint körültekintést váltott ki. Ez a szellem termelte ki a zuhanó bombázók használatának ötletét, ez a szellem vezette a vezérkart merész hadművelési tervéinél és végül ez a szellem készítette a Vezért arra a határtalan bizalomra, amellyel minden fegyvernemet harcra vetett.

— „A németek győztek és

tovább győznek, nem azért, mert több hadianyaguk van, hanem, mert azt jobban kihasználják, a helyes időpontban s a megfelelő helyen vonják össze,

de ha szükséges, takarékoskodni is tudnak vele. Ugyanez vonatkozik az emberekre, katonákra és tisztekre is, akiket, ha fontos célok szükségessé teszik, habozás nélkül tűzbe vetnek, de sohasem haszontalanul és külsőleg ragyogó, de stratégilag értéktelen sikerekért egyetlen embert sem áldoznak fel. Azért győznek, mert a német nép szorgalmasabb, előrehaladottabb és magasabb kultúrfokot ért el, mert haderejét fiatalabb, bátrabb szellem hatja át és mert ez a nép és ez a haderő egyetlen vezérrel rendelkezik, aki, mint államférfi és hadvezér óriási fölényben van ellenfeleivel szemben.”

Horia Sima felhívása a legionistákhoz az ország újjáépítése érdekében

Bucurestiből jelentik: Horia Sima, a legionista mozgalom vezetője, a következő kiáltványt intézte a legionistákhoz:

Legionisták: Egy hónappal a szeptember hatodik legionista győzelem után Antonescu tábornok felhív bennünket, hogy vegyük fel a harcot az ország újjáépítése érdekében. A legionista mozgalom a ro-

mán föld legtávolabbi részeiből is eleget tesz ennek a felhívásnak.

Valamennyi zöldséges jelenjen meg harc alakulatokban október hatodikán Bucurestiben.

Bucuresti, 1940. október 2-án.

Horia Sima.

Helyreáll a diplomáciai kapcsolat Spanyolország és a Szovjetunió között

Budapestről jelentik: Az Esti Kurir című lap római értesülése szerint Serrano Sunner spanyol belügyminiszter római tartózkodását arra is felhasználja, hogy illetékes körökkel megvitassa Spanyolország és Szovjetországnak jövő kapcsolatainak kialakulását. Római körök úgy vélik, hogy rövidesen sor kerül az orosz-spanyol diplomáciai viszony helyreállítására. (Rador.)

A nagyvezérkar határozatai

Utasítások a hadbavonultak családségélyei körüli visszaélések elfojtására. — Húsz millió lejes alap a kiürített területekről való tiszták és altisztek megsegítésére. — Egy kiló a katonai kötelezettségek teljesítésére. — Eljárás indul mindazok ellen, akik kivonták magukat a katonai kötelezettségek teljesítésére. — Felülvizsgálják a hadseregállítók felelősséges kötelezettségeinek teljesítését.

Bucurestiből jelentik: Hivatalos közlemény. A miniszterelnökség közli: Szeptember 30-án a nagyvezérkar Antonescu tábornok, államvezető elnökletével megtartotta rendes heti gyűlésműködését a nemzetvédelmi minisztérium államtitkárával és a következő határozatokat hozták:

1. Az államasutak szállítási rendszerét olyan mértékben biztosítják, hogy az megfeleljen a hadsereg és a nemzetgazdaság érdekeinek.
2. Utasítást adtak a hadbavonultak családi segélyei körüli visszaélések megszüntetésére.
3. Megállapították, hogyan történjen azon tiszták és altisztek megsegítése, akiknek vagyona a kiürített területeken maradt. Húsz millió lejes alapot bocsátottak a hadsereg rendelkezésére.
4. Elrendelték, hogy a katonák napi kenyéradagját 700 grammról 1 kilóra emeljék.
5. Megállapították azon teendőket, amelyek segítségével eljárnak mindazon tartalékosok ellen, akik kivonták magukat a katonai szolgálat

elől és megbüntetik mindazokat, akik ezt a visszaélést elkövették.

6. Biztosítják a hadsereg tulajdonát képező állatok téli takarmány szükségletét.

7. Megállapították azokat a teendőket, amelyek alapján eljárás indítanak mindazon hadseregállítók ellen, akik nem tettek eleget szerződési kötelezettségeiknek.

8. Intézkedés történt, hogy minden tisztességes szállító, aki becsületesen teljesítette szerződési kötelezettségét, nyomban megkapja pénzét.

9. Megállapították azokat az általános rendelkezéseket, amelyek alkalmasak a közlekedési rendszer kiegészítésére, stratégiai és közgazdasági követelmények figyelembevételével.

10. Intézkedés történt az új határok közelében lévő területeket összekötő utak építésének meggyorsítására, valamint a szükséglet szerződések élelemmel való ellátására a tél folyamán. (Rador.)

HIREK

MEGJELENIK:

Minden napon a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével.

ELOFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön házhoz való kézbesítéssel együtt magánosoknak havonta nyolcvan lei, negyedévre 230 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei. Nyugdíjasoknak házhoz való kézbesítéssel együtt havonta hetven lei, negyedévre 200 lei, félévre 400 lei, egész évre 800 lei. Magyarországon havonta 4 pengő, negyedévre 12 pengő, félévre 22 pengő és egész évre 40 pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

TELEFON:

88-10 és este 10 óra után: 28-15.

Nyulak örömujjongása

téli be az erdőt, a berket, a mezőt és visszhangzik ez az ujjongás mindenfelé, hegyen-völgyön. Nyilvános tagjai örömmel vették tudomásul, hogy a miniszter betöltötte a nyulvadászati feladatot. Nem kell rettegniük a szörnyű vadásztól, aki ön gyilkos fegyverrel, amelyből villámlás és dörgés kíséretében halálhöz golyót küld testükbe. Nyugodtan, csendben, békében élhetnek egy esztendőre a tapsifüles nyulacsokk. A nyulpapák gondatlanul járhatják a tájat és keresztek az élelmet a maguk és családjuk számára. A nyulmák pedig a nyulfiókák születésekor nem kezdik rá a jajgatást, hogy minek is hozták világra drágalátos magzatjukat, amikor arra a vadász képeben állandóan a halál leselkedik.

A nyulak örvendenek, de a vadászok búsulnak. Kiadták a sok pénz vadászati engedélyre, vadászterület berletére, puskára, golyóra. Ez azonban még hagyján. Nagyobb keserűség az, hogy vadász őrve alatt nem járhatnak vidám kirándulásokra, falusi korcsmákban való derűs mulatozásra. Viszont aztán nem is kell pénzt kiadni a vadkereskedésben az előre megrendelt nyulért, amellyel a jóhiszemű feleség előtt bizonyítják, hogy valóban vadászni voltak.

Kéves a nyúl. Szaporodniuk kell. Ez az oka a miniszter nyulvadászati tilalmának. Elég baj az, hogy kéves a nyúl, mert a szegény ember részére télen át fontos húsleledt kepez rendes időben. Amikor nem lehet disznót hízlalni és venni még kevésbé, amikor a tyúk, kacsa, liba olyan drága, hogy csak almódni lehet róla, a szegény ember alig várta az október elsejét, amikor a nyulvadászat kezdődik. Hiszen negyven-ötven leiert jókora nyulat lehetett eddig kapni a piacon, amely szerény családnak majdnem az egész hétre szolgáltatta a húsleledt. Nincsen nyulvadászat és a ránkörözőntő télen a nagy élelmiszer drágaság mellett a nincstelen emberek már egyáltalán nem jut hús. Elég baj, hogy kéves a nyúl és elég baj, hogy nincsen nyulvadászat.

Andorás.

— II. Péter király a Horvátbánságban. Belgrádból jelentik: II. Péter jugoszláv király országos tanulmányútra során a horvát bánságba is elutazott és ott két napot töltött a nép körében.

— A KULTUSZMINISZTER LÁTOGATÁSA A PÁPAI NUNCIUSNAL. Bucurestiből jelentik: Braileanu Trajan dr. nemzetnevelésügyi miniszter tegnap megjelent a vatikáni nunciaturán és viszonzotta Msgr. Andrea Cassulo pápai nunciust látogatásait.

— Szovjet-dán kereskedelmi szerződés. Moszkvából jelentik: A Szovjetunió és Dánia között kereskedelmi szerződés jött létre. Ennek értelmében Dánia gépeket szállít Oroszországnak 7,2 millió dán korona értékben, amelyért cserébe gyapotot, benzint, fát és különféle vegyi anyagokat kap. A megállapodás 1941. március 18-ig érvényes.

— Élelmiszerfogyasztási korlátozások Franciaországban. Vichyből jelentik: Franciaország meg nem szállott területein tegnap léptek életbe az élelmiszer fogyasztására vonatkozó újabb korlátozó intézkedések. Ezek szerint minden felnőtt naponta 350 gram kenyeret, havonta 500 gram cukrot, 250 gram lisztes pépet, hetenkint 50 gram sajtot, 100 gram zsiradékot és 360 gram húst fogyaszthat. (Rador.)

— Kicsétt a vonatból. Targovistéből jelentik: Risea Petre nevű munkás, CFR alkalmazott Fuseu—Titu állomások között kicsétt a vonatból és fején súlyos sérülést szenvedett. A targoncái kórházba szállították.

(—) A volt királyi helytartó hűcsúllátogatásai. Marta Alexandru dr. volt királyi helytartó a város-házán meglátogatta Baran Coriolan dr. főpolgármestert, valamint Tieran Emil dr. és Wart Péter dr. alpolgármestereket. A város három vezetője tegnap délben tizenkét órakor Marta Alexandru dr. lakásán adta vissza a látogatást.

— Borzalmas vihar Trieszt környékén. Milánóból jelentik: Triesztben és környékén borzalmas vihar pusztított. A híres San Quisto-templom fedelét lesodorta a vihar. A Canal Grandeban két szolgálatot teljesítő katonát a tengerbe taszított a szélvész, egyikük megfulladt. A városban több közlekedési szerencsétlenség történt. Egy zsúfolt villamos és egy magángépkocsi összeütközött, aminek következtében három személy súlyosan megsebesült. A vihar Velencében is tetemes anyagi károkat okozott. (Rador.)

— Október ötödikén kezdődik a szünet. Az aradi székeséti szindikátus a szünet kezdetét október 5-ben állapította meg.

— A devai polgármesteri hivatal közlése az optálás ügyében. Deváról jelentik: Deva város polgármesteri hivatala az érdekeltek tudomására hozza, hogy a román-magyar megegyezés értelmében az itt élő magyar fajú román állampolgárok hat hónapon belül optálhatnak, ezt követően az optálás időpontjától számított egy éven belül kötelesek elhagyni az országot.

— Kisebbségi petroleumtűz Prahovamegyében. Moreniből jelentik: Hétfőn éjjel a prahovamegyei Gherloveni községben a Dumitrescu-féle petroleumkút szájánál tűz keletkezett. Miután a tűzhöz csak a Cricorul Dulce vizen keresztül lehet jutni, az egész napon át tartott és hatvan vagon petroleum égett el. A tüzet végül eloltták. Nyomozás indult a tűz okának felderítése végett.

— Németországban templomi kincseket gyűjtöttek a spanyol egyház számára. A német birodalmi kormány külön engedélyvel Németország katolikus községeiben nagyszabású gyűjtést rendeztek a spanyolországi templomok részére, amelyek szörnyen megsínylették a polgárháború vandál pusztításait. A németországi gyűjtés eredményét már át is adták a spanyol hatóságoknak. A 28.000 kg. súlyú ládák érhető felütést keltettek a spanyol határon, ahol első pillanatra fegyvereket sejtettek bennük. A hatalmas ládából 86 templomi gyertyatartó, 33 nagy és 42 kisebb áldozókehely, 7 szentségtartó, 29 dűsan aranyozott fál, 31 művészi feszület, 145 nagybecsű miseruha, 21 füstölő, 229 misekönyv és 165 könyvállvány került napfényre. Németországban valóban alaptalanul illették az egyházüldözés vádjával.

(—) Ügyvédi hír. Dr. E. Niculescu ügyvéd vizsdatérve, iródiáját újra megnyitotta, délután 4-7 sz. Telefon: 15-45.

— Elloptak egy méhkaszt. Decaról jelentik: Bembca Romulus és Susan Nicolae falusi lakosok Logar Ioan méhészetéből elloptak egy méhkaszt, a mely telve volt méhekkel. A megzavart kis állatok a két tolvajt összeesztették és a jajgatásra figyelmes-sé lett lakosok elfogták őket. Az eljárás megindult ellenük.

(—) A külföldi hamis hírek hivatalos cáfolata. Bucurestiből jelentik: Egyes külföldi rádióállomások tovább folytatják a hamis hírek terjesztését Romániával kapcsolatban. Így világgá röptették azt a hírt, mintha német repülőök megérkeztek volna a petroleumvidékre. Targovista közelében a németek repülőteret építenének, és hogy német tisztek és szakértők tartózkodnának a kikötőkben, repülőtereken és a petroleumvidéken. Ezeket a híreket hivatalos helyről a leghatározottabban megcáfolják. (Rador.)

— Új román sportlap. A Buna Vestire kiadásában megjelenik az új román légionárius sportlap, az ifjússág és a nemzeti sport szolgálatában, „Gazeta Sporturilor” címen.

— Olasz és német óra a román rádióban. Bucurestiből jelentik: A román rádió október 2-án esete 21 órakor avatta fel a rádióban létesítendő „német órá” október 2-án kedden este 21 órakor Nichifor Crainic, a rádió elnökgazdájának mondott bevezető szavakat, majd Constant Alexandru sajtó- és propagandaállamtitkár és Harmischeck professor, a bucurestii román-német kultúrintézet vezetője, mondtak beszédeket. Ezentul minden szerdán „német óra” lesz a román rádióban, míg minden hétfőn „olasz óra.” Az olasz óra is ünnepélyes keretek között veszi kezdetét. (Rador.)

Pályázati hirdetés

A dettai római katolikus egyházközség az ortantian osztatlan felekezeti iskolánál megüresedett

tanítói (tanítónői) állásra pályázatot hirdet

Kötelezettség állami és egyházi előírás szerint. Fizetés államilag előírt kezdő fizetés. Az állást egyelőre csak ideiglenesen tölthetik be. Pályázati határidő 1940 október 10.

Az Egyházközség

— Ellenőr a galatii rendőrfelügyelőségénél. Bucurestiből jelentik: Ghica Alexandru, a rendőrség vezérigazgatója kinevezte Constantinescu Sabint a galatii rendőrfelügyelőség különleges ellenőrévé.

(—) A zsidó ügyvédek ügyeinek likvidálása. A helybeli ügyvédi kamara választmányának határozata értelmében a kamara tagjainak sorából törölt zsidó ügyvédek október 9-ig kötelesek benyújtani a már likvidált és a még likvidálásra váró peres ügyekről készített jegyzéket. Ezt a kimutatást a jövőben hónapoként kell összeállítani és minden hónap kilencedikéig a kamarához benyújtani. Mindazokat a zsidó ügyvédeket, akik október kilencedikéig nem terjesztik a kamara el a kimutatást, véglegesen törlik az ügyvédek sorából és azok ügyvédi gyakorlatot nem folytathatnak.

— Szünet lesz a svájci iskolákban. Bernből jelentik: Basel kanton kormány a fűtőanyagalló takarékoskodás érdekében a hivatalokban életbeléptette az ötnapos munkahetet. St. Gallen kantonban ugyanebből az okból december 22-től január 26-ig iskolai szünetet rendeltek el mindazokban az iskolákban, amelyeket nem fával vagy tűzzel fűtenek.

(—) Demencescu helytartósági kabinetigazgató a prefektúrán tölti szolgálatának utolsó heteit. Megírjuk, hogy Demencescu Ioan, a megszüntetett királyi helytartóság kabinetigazgatója negyven év szolgálat után január elsején nyugalmába vonul. A beünyminiszter intézkedése szerint Demencescu Ioan a helytartóságnál marad a felszámolás befejezéséig, december végéig pedig Timis megye prefekturáján teljesít szolgálatot.

(—) A szülőotthon és csecsemőgondozó javára a Magyar Népközség iródiájára a következő adományok érkeztek: S. L.-né kétszázötven, dr. Cs. A. ötszáz és K. J.-né háromszáz lei.

(—) A háztartási iskola elhelyezése. Ilie Ghena-die megyei prefektus elnökelett tegnap a prefektúrán hosszabb tanácskozás volt a háztartási iskola elhelyezése ügyében. Több terv merült fel, azonban döntés még nem történt.

— Elkobozták Pierre Cot vagyonát. Vichyből jelentik: A legfelsőbb ellenőrző és vizsgálóbíróóság elrendelte Pierre Cot volt légügyi és tengerészeti miniszter összes vagyonának zár alá vételét és elkobzását az állam javára.

— A középiskolák alsó osztályaiba ötven tanuló vehető fel. Miniszteri rendelkezés értelmében a középiskolák alsó osztályaiba negyvenöt, míg a felsőbb osztályokban negyven tanuló volt szabad az iskoláknak felvenni. Október elsején a timisoarai középiskolákhoz rendelkezés érkezett a nemzetnevelésügyi minisztériumtól, amely a tanulók létszámát az alsó osztályokban ötvenre emelte, míg a felsőbb osztályokban a létszám változatlanul negyven maradt. Ennek a rendelkezésnek megfelelően a középiskolák alsó osztályaiba folytatják a beiratásokat a létszám eléréséig.

(—) Halálozások. Az anyakönyvi hivatalban a következő halálozásokat jelentették be: Hegel Júos fodrász hatvanhat éves. Somoray Jánosné Klug Mária ötvennyolc éves és Tomici Gheorghe műszerezés harmincöt éves.

(—) Jótékony célú teadulán. A Magyar Nőegylet ez idén is megrendezi szokásos teadulánjait, amelyeknek jövedelmeit szegények segítségére fordítja. A mostani téli idény első jótékony teadulánját, amelyre már megkapta a nőegylet a hatósági engedélyt, vasárnap, október 6-án délután öt órakor rendezik meg a Magyar Ház dísztermében.

CAPITOL MA A POLLO

Cebotari Maria, a világhírű énekesnő a nagy zenés filmben

Pillangókisasszony
Puccini eredeti zenéjével. — Rendezte: Carmine Gallone

S.O.S. SÜLLYEDÜNK

II. rész
Szenzációs kalandorfilm izgalmas élményekkel. — A főszerepben: Ralph Byrd, Lugosi Béla

— Ötszáz romániai kivándorló zsidó egy bolgár hajón utazik új települési helyére. Athénből jelentik a NTI: Pireusba, Athén kikötőjébe szerdán egy bolgár hajó futott be, amelynek fedelzetén 500 romániai zsidó tartózkodott. A hajó még szerdán folytatta útját. (Rador)

— Három török liceum bevezeti a latin nyelv tanítását. Ankarából jelentik a Stefani ügynőrség: A török nemzetevelésügyi miniszter körrendelete szerint a következő iskolai évben 3 török liceumban kötelezővé teszik a latin nyelv tanítását. (Rador)

— Népszámlálás Törökországban. Ankarából jelentik: Október 20-án népszámlálás lesz Törökországban. (Rador)

— Hollandia a háború befejezése után függetlenségét óhajtja biztosítani. Amszterdamból jelentik: A holland távirati iroda jelentése szerint Müssen a hollandiai nemzeti szocialista párt elnöke és vezére kihallgatáson volt Hiltel vezérnél. A Telegraf című lap jelentése szerint Müssen kérését intézett a Führerhez, hogy a háború végeztével adja vissza Hollandia függetlenségét. (Rador)

— A Franciaországban élő idegen állampolgárok munkatáborba utalhatók. Genéből jelentik a NTI: A francia kormány hivatalos lapjában rendelt jelent meg, amely közli, hogy mindazon 18—55 éves idegen állampolgárságu férfiakat koncentrációs táborban lehet elhelyezni, ha hazájukba való visszaszállítása lehetetlennek mutatkozik. Ezek a táborok az ipari termelési miniszter hatáskörébe tartoznak, akinek jogában áll, hogy az iparvállalatoknak innen utaljon ki munkásokat. A munkatáborokba elhelyezettek családtagjai segélyben részesülnek. A táborokba való beutalást a belügyminiszter vagy a prefektusok rendelhetik el.

— Az ilfovi ügyvédi kamara felhívása. Bucurestiből jelentik: Az ilfovi ügyvédi kamara az ügyvédtörvény 289. szakasza alapján felhívta az összes gyakorló ügyvéd és ügyvédjelölt tagjait, akik köz- vagy magánvállalatnál ügyvézi állást töltenek be, hogy ezt a körülményt legkésőbb október 5-ig bejelentésük, mert a bejelentés elmulasztása esetén az ügyvédtörvény 290. szakasza alapján törlik őket az ügyvédi kamarákból. (Rador.)

(—) A zsidó diákinternátus épületének átadása. A zsidó diákinternátus épülete tudvalegőleg a volt Lloyd-társulat vagyonával együtt a kereskedelmi és iparkamara tulajdonába ment át. Az első kerületi Diaconovici Loga út 3. szám alatt levő épületet a kamara október hetedikén, hétfőn veszi át és valószínűleg ott működik majd a Chujról városunkba áthelyezett zeneakadémia.

(—) Közbeesült házaspár gyémántlakodalma. Pokorny Antal timisoarai tekintélyes építőmester és a városi mérnöki hivatalnál hosszú éveken át volt kitűnő építőipari vezetője, most ille meg feleségével, született Németh Erzsébettel, házasságkötésük hatvanadik évfordulóját. A gyémántlakodalmas házaspár a negyedik kerületi plébániatemplomban szentmisét hallgatott, amely után Metzger Márton dr. prépostplébános megáldotta a hatvan éves frigyét és megható beszédet intézett a jubiláns házaspárhoz. A 84 éves Pokorny Antalnak és 80 éves feleségének nyolc gyermeke volt, akik közül négy él. Pokorny József, a timisoarai városi vízvezeték vállalat nyugalmazott kitűnő fűtészviselője szintén fia a városzerte megbecsült házaspárnak.

(—) Az állásközvetítő hivatal közleménye. A fővárosi Vulcan gyár vasestergályosokat, lakatosokat, vas és fémöntőket, modelasztalosokat, kovácsokat és más munkásokat keres. A munkások 16—35 lei órabért kapnak. Amennyiben az alkalmazott munkások legalább hat hónapig dolgoznak a gyárban, megtérítik utiköltségeiket. Jelentkezni lehet a timisoarai állásközvetítő hivatal I. kerületi helyiségében.

(—) Az adósok egyesületének vezetői a miniszterelnöknél és a nemzetgazdasági miniszternél. A romániai adósok egyesületének vezetői megjelentek a miniszterelnöknél és a nemzetgazdasági miniszternél, aiktől egy amortizációs pénztár felállítását kérték. A nemzetgazdasági miniszter megértéssel hallgatta meg a kívánságot, amelynek teljesítése két millió adós megmentését tenné lehetővé.

Mozi

MOZIK MŰSORAI

Csütörtök, október 4.

APOLLÓ: S. O. S. Elmerlünk (angol film)
CAPITOL: Madame Butterfly álma (olasz film)
CORSO: A halál kocsisa (francia film)
SCALA: Szurtosképű angyalok (angol film)

Horváth Antal

Városunk magyar társadalmának általánosan ismert és népszerű tagja, Horváth Antal hatvan esztendőskorában meghalt. Horváth Antal megalapítása óta egyik vezetője volt a Magyar Dalárdának és évtizedeken keresztül, mint annak ügyvezető elnöke nagy érdemeket szerzett ennek a kulturális egyesületnek fejlődése és virágzása körül. Lelkesen részt vett minden magyar ügyért, amelyet mindenkor szíven viselt és dolgoz, áldozatos munkát végzett. Társadalmi téren mindenkori részvétel a segélymozgalomban, sokat fáradozott iskolás gyermekek felségelyezése érdekében is. Elvesztése súlyosan érinti a magyarságot, amely őszintén, fájdalmasan siratja.

Horváth Antal édesapja postatisztviselő volt és középiskolai tanulmányainak elvégzése után maga is a posta szolgálatába lépett. A világháború alatt azonban megvált a postától s a kereskedői pályán helyezkedett el. Előbb társtulajdonosa volt a Globus kereskedelmi cégnek, majd később kereskedelmi bizományos lett és ebben a foglalkozásában megmaradt mindvégig. Ezek óta súlyos gyomorbetegsége, amely különösen az utolsó két hónapban vált egyre veszedelmesebbé. Múlt héten két műtétet is keresztyűsített, azonban ez már nem segített rajta. Életének tegnap délután öt óra körül vége szakadt.

Halálát gyászolja özvegye, két fia, Antal, aki a nyvón érettségizett és a hatodik László, valamint széleskörű rokonság. A gyászban igaz szívvel osztozik a timisoarai magyarság is. A temetés holnap, pénteken délután öt óra körül megy végbe a negyedik kerületi temető Féger-kápolnájából.

— Ingyenes tankönyvek a reászoruló diákoknak. Bucurestiből jelentik: A legionárius mozgalom titkársága a reászoruló diákoknak ingyenes tankönyveket bocsát rendelkezésükre.

— A cluji egyetem természettudományi szakának elhelyezése. Napok óta tanácskozáskor és épület szemlék folynak arra vonatkozólag, hogy a Clujról városunkba elhelyezték a természettudományi szakának elhelyezését. Ennek során felmerült az a terv is, hogy a cluji egyetem természettudományi szakának elhelyezésére a Regina Maria-úton levő új tanoncotthont használják fel. Ille Ghena-dia megyei prefektus, Baran Coriolan dr. főpolgármester és Dragulescu tanár tegnap megtekintették a tanoncotthont. Egyelőre még nem döntöttek, hogy azt felhasználják-e.

— Meggyilkoltak két nőt. Bucurestiből jelentik: A fővárosi Stupinele utcában borzalmas gyilkosságot fedeztek fel. Jakobsohn Lucia 47 éves nőt és Ciontas Maria 28 esztendőskorú cselédlányt vérfagyva találtak meg lakásukon. Mindkettőnek a fejét valóságos levágóval és késsel összezúrták. A rendőrség erőlyes nyomozást indított az elvetemült tettes kérértetésére.

— Fellázadtak az arabok a Sinaí félszigeten. Athénből jelentik: A Sinaí félszigeten véres összeütközések voltak beduin törzsek és angol gépesített osztagok között. Az arabok kénytelenek voltak visszavonulni. Mindkét részről súlyos veszteségek voltak. Az év kezdetén az arabok a beduinokat kiűzték a Sinaí félszigetről és most azok azt kérték az egyiptomi igazságügyminisztertől, hogy vonja vissza ezt a sérelmes intézkedést, mert az a beduinokat megfosztotta a legelőktől. Az angol befolyás alatt álló egyiptomi kormány elutasította a beduinok kérését. A beduinok elégedetlensége egyre növekedett, így az arabok kényszerülve voltak nagyobb csapategységeket kiküldeni a beduinok elnyomására. (Rador)

— Beszakadt a mozi tetőzete, 6 ember meghalt. Montevidéoből jelentik: A NTI közli, hogy az egyik montevidéi mozi tetőzete előadás közben beszakadt. A romok alól hat halottat és 17 súlyos sebesültet szedtek ki. (Rador)

— Északolaszországban tavazik. Rómából jelentik: Olaszországban kedden megkezdődött a havazás az első hó a Dolomitokban esett le, ahol hirtelen hűlt le a hőmérséklet. Piacenzában a hóréteg vastagsága elérte a húsz centimétert. A Squaril tavon a hajózást beszüntették.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLTATA:

Csütörtökön, október 3-án a következő gyógyszer-tárak éjszakai szolgálatot:

I. kerületben a Bratianu téren levő Götz gyógyszer-tár.

II. kerületben a Dacilor úton levő Kovács dr. gyógyszer-tár.

III. kerületben a Porumbescu utcában levő Sarga gyógyszer-tár.

IV. kerületben a Preyer utcában levő Ungváry gyógyszer-tár.

Melülében a Corvin gyógyszer-tár és, Újkisodán Panajoth Ernő gyógyszer-tára állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

A kerékpár térhódítása

A kerékpár jelentősége a háború kitörése óta Németországban rendkívüli mértékben megnövekedett. A kerékpárok száma kerekén 21 millióra tehető, napi teljesítményüket pedig körülbelül 255 millió km-re becsülik. Ez évi 76.5 milliárd km-t jelent, vagyis 50 százalékkal többet, mint a német birodalmi vasút egyévi teljesítményét. A német vasutak személyforgalma 1937-ben kerekén 50 milliárd km-t ért el.

A biciklisták rendelkezésére Németországban jelenleg 403.000 km. hosszú külön kerékpár-utak állanak. Ezek közül 191.000 km. közlekedési utat naponta 15 millió kerékpáros vesz igénybe, a 212.000 km. hosszú országúthálózat napi frekvenciája viszont 2—3 millió. A német utak közönsége a következőképpen oszlik meg: 100 ember közül 60—65 kerékpáros, 20—25 autós és 10—15 gyalogjáró. A kerékpározás fejlesztését egyrészt újabb kerékpáros-utak építésével, másrészt célszerű ipari intézkedésekkel mozdítják elő. A típusok sokféleségét néhány modellre korlátozzák, amelyeket szériákban, igen olcsón lehet előállítani.

— Vérébfojtott összeküvés Mexikóban. Mexikóból jelentik a NTI: A hatóságok Monterey városában leleplezték Andres Harzosa tábornok összeküvésesét. Amikor a rendőrség megjelent, hogy a tábornokot letartóztassa, tűzharc keletkezett, amelynek során két összeküvő és Harzosa is meghalt. A többi összeküvőt letartóztatták és a rendet is helyreállították. A montereyi akció jeladás volt a felkelésre a Nuevo Leon tartomány forradalmára.

— Érdekes íelet. Kopenhágából jelentik: A NTI közli, hogy az észak jutlandi Ravnlide helységben három méter mélységben egy tölgyfakoporsót találtak, amelyben több tömör aranytárgy volt. A szakértők véleménye szerint a lelet Krisztus után a negyedik századból származik. (Rador)

(—) A katonai összpontosítottak családjának segélyezése. Az a bizottság, amely a katonai összpontosított személyek hozzátartozóinak segélyezését intézi, tegnap a városban Baran Coriolan dr. főpolgármester elnökelete alatt ülést tartott. Megállapították, hogy az októberben kifizetésre kerülő segélyek számára a megfelelő összeg rendelkezésre áll.

(—) Ügyvédi hír. Dr. Amirás Mihály megnyitotta ügyvédi irodáját. III., Bulev. Carol 27. Telefon: 27—54.

(—) Születések. Az anyakönyvi hivatalban a következő születéseket jelentették be: Juhász István cukrász Erzsébet nevű leánya, Györgyössi Tamás kereskedő Eszter Valéria nevű leánya és Marii Dimitrie városi alkalmazott Marius Mircea nevű fia.

— Svájból távoznak az emigránsok. Bernből jelentik: Egy 52 tagból álló zsidó emigráns csoport, amelynek tagjai eddig Svájcban kaptak menedéket, szerdán elhagyta Svájc területét és a spanyol határ felé ment. Ezek az emigránsok Kubába és San Domingóba szándékszanak menni. (Rador)

lyet még nem látott Timisoara

szurtosképű angyalok

Egy film teljesen újszerű tartalommal!

szurtosképű angyalok

Egy film teljesen újszerű rendezésben!

szurtosképű angyalok

Egy film, mely mindenkinke tetszeni fog!

szurtosképű angyalok

Egy film, melyhez hasonló még nem volt!

szurtosképű angyalok

Kertész Mihály rendezésében, a főszerepben: James Cagney, Pat O'Brien, Ann Sheridan és a 6 uccagyermek

Premier csütörtökön, kizárólag a

SCALA-ban

Kedvezményes és szabadjegyek érvénytelenek

LÁTOGASSA MEG

FRANK és LEICHNAM

ismert kézműárú üzletét új helyiségében: IV. ker. hetipiac és baromtipiac sarkán

legújabb férfi és női őszi és téli szövetek, selyembarchendek, zephir és minden divatcikk

továbbra is reklámáron kaphatók. — **OLCSÓ ÁRAINKAT KIRAKATAINK IGAZOLJÁK!****= KÜZGAZDASÁG =****A termelés csökkenése és a vasúti kocsik hiánya miatt elfogyott a kereskedésekben a vasárú**

Régi divat, hogy akinek nincsen semmi pénze, azt mondja, hogy nincs egy vasa sem. Az ilyenek azt szokták volt mondani, hogy menjen a vaskereskedésbe, ott kaphat elegendő vasat. Elavult tréfa ez most, mert ma a vaskereskedésben sincsen vas. Végigjárhatunk négy-öt vaskereskedést is, amíg végre az egyikben néhány szegyet kaphatunk. Pedig eltekintve attól, hogy a szeg egyik fontos háztartási cikk, számos ipar el sem lehet nélküle. A turdai szeggyár nem tud elég szegyet szállítani, először azért, mert termelése csökkent, másodszer azért, mert

a szállításra nincsen sem vasúti kocsik, sem teherautó kellő számban.

A múlt héten a timisoarai vaskereskedőknek együttesen sikerült Turdáról négyezer kiló szegyet kapniok, amelyet szétosztottak maguk között. A legtöbb üzletben azonban már ismét nincsen szeg.

Érdeklődünk több vaskereskedésben és mindenütt panaszkodnak az áruhiány miatt. Nincsen rudvas, se gömbölyű, se négyzetleges, se lapos. Kirogott a raktárakból mindennemű lemez, úgy a fehér, mint a fekete. A bádgosok hiába je-

lenetkeznek a vaskereskedésekben bádoglemezzért, nem tudnak nekik adni és így nem képesek megrendeléseiknek eleget tenni. Baj van a dróttal is, mert teljesen eltűnt a vaspiacról. Az építkezésekhez szükséges vasnemű elfogyott. Szerencse, hogy az építkezés földénye már elmúlt.

Szerszámok és hazi felszerelési cikkek is csak gyéren találhatók a vaskereskedésekben. Választék nincsen.

Lábasok, fazekak egyes nagyságokban teljesen elfűntek.

Vagy csak nagyok, vagy csak nagyon kicsinyek kaphatók. Vasból készült mezőgazdasági eszközök sincsenek. A kész patkó is elfogyott, a kovács pedig hiába jön a boltba patkóvasért. Az egész városban a vaskereskedésekben nem lehet egyetlen mosdótálat kapni, pedig ezeket most százával keresték a városba érkezett diákok.

Az egyes vasárúk tavaly óta ötven, száz, sőt százötven százalékkal is drágultak. De még ezen a méregdrágra áron sem kaphatja meg a vevő azt a vasárút, amelyre éppen égető szüksége volna.

A kereskedelmi és iparkamara külön mérlegelti-pást hoz javaslatba a kereskedelmi és ipari részvénytársaságok részére

A timisoarai kereskedelmi és iparkamara, valamint a mellette működő cégjegyzői hivatal azt a tanácsot adja a kerületébe tartozó összes kereskedelmi és ipari részvénytársaságoknak, hogy évi mérlegüket az alább részletesen közölt összefoglaló és a központi statisztikai hivatal által felállított mérleget megközelítő mérleg típus alapján állítsák össze. Ebből a mérleg típusból természetesen az érdekl. részvénytársaságok csak azokat a tételeket vegyék fel összegszerűen a saját mérlegükbe, amely tételek az üzleti forgalmukat érintik.

A javasolt mérleg típus adatai a következők:

VAGYONTÖKÉK.**RENDELKEZÉSRE ÁLLÓ AKTIVÁK:**

1. Kézpénzkészlet. 2. Bankoknál rendelkezésre álló tőkék.

ÉRTEKESÍTHETŐ AKTIVÁK:

3. Részvények. 4. Részvényesek. 5. Váltók (váltótárca). 6. Állami értékpapírok és részvények. 7. Nyersanyagkészlet. 8. Árukészlet. 9. Részvadások. 10. Különböző adások. 11. Átmeneti számlák (vagyonszámlák). 12. Különböző számlák.

MOBILIZÁLT VAGYON:

13. Ingatlanok (telkek és épületek). 14. Engedmények, engedélyezések (bánya, erdőség). 15. Berendezések és gépek. 16. Anyagok. 17. Irodaberendezés és hozzávalók. 18. Állatok és járművek.

EREDMÉNY-SZÁMLÁK:

19. Jövő évre szóló (jövő évet megillető) költségek. 20. Az előbbi évekről áthozott veszteségek (károk). 21. A folyó évi kár (vesztés).

NYILVANTARTÁSI SZÁMLÁK ÉS**GARANCIÁK.****TEHERTÖKÉK.****NEM KÖVETELHETŐ (NEM REALIZÁLHATÓ) SZENVEDŐ TÖKÉK:**

1. Tőke (részvénytőke, vagy alapítóke). 2. Kötelezettségek. 3. Alapszabályszerű tartalék (rendes tartalék). 4. Ingatlanöröklés-társasági tartalék. 5. Gép- és berendezési törlesztési tartalék. 6. Különböző alapok (tartalékalapok).

KÖVETELHETŐ (REALIZÁLHATÓ) SZENVEDŐ TÖKÉK:

7. Különböző hitelezők. 8. Beváltandó értékek. 9. Fel nem vett osztalékok. 10. Átmeneti számlák (teherföltekek). 11. Különböző passzívák.

EREDMÉNYSZÁMLÁK:

2. Tiszta nyereségáthozatal az előbbi évek. 13. Tiszta nyereség a folyó évről.

ÁTMENETI SZÁMLÁK ÉS GARANCIÁK.

Azok a részvénytársaságok, amelyek mult évi mérlegüket még nem terjesztették be a kamarához, október ötödikéig nyújtsák be és lehetőleg ezen típusú vegyék figyelembe, de a jövőben is ezen mérleg típus szemelől tartásával állítsák össze a statisztika részére megkívánt mérlegadatokat.

A legtöbb árucikkben tökéletes készletek várják az őszi idényt

Teljesen megszűnt a gyapú behozatala

A bucurestii kereskedelmi és iparkamara a piac helyzetéről kiadott jelentése szerint:

Gyarmatáruban a vevők kellően vannak ellátva, mégis szótirozatosan raktárak vannak. A Szövetkezeti Intézet jelentékeny mennyiségű kávét kapott. A gyarmati cikkek emelkedőben. A sajtófélek ismét emelkedtek, a zöldségárak változatlanok. Hiány van rizsben. A kereskedőknek étolajjal való ellátása folytán az ezen cikkben mutatkozó hiány fedezve van. Raktárakat elláttak cukorral és sóval, amely cikkek eddig hiányoztak. Nagymennyiségű hal érkezett.

Italokban a piac jól van ellátva és tökéletesen szortirozott. A bor ára lassan emelkedik, a cujkában és pálinkában emelkedtek az árak. A fogyasztás mérsékelte.

Konzervhúsokban elegendő készletek vannak. A zsirhiányt a kereskedők azzal indokolják, hogy 70 lejes maximális ár alacsony a szalonna 66 lejes árához képest.

Román-török gazdasági kapcsolatok

A Törökországgal létre jött gazdasági egyezmény a jövő év augusztusáig szabályozta a román-török külkereskedelmet. Ezek szerint Törökország Romániából a következő cikkeknek fogja kapni: petróleumtermékek 11 millió, cellulóze 170 ezer, papír egy millió, gyümölcsláda 800 ezer, cukorláda 250 ezer, gyufaláda 200 ezer, épületfa egy millió, vegyi és gyógyszerészeti cikkeknek való üvegáru egy millió 200 ezer, egyéb áru 800 ezer török font értékben.

Románia Törökországból a következő árukat kapja: gyapot 11 millió, cserzőanyag 200 ezer, tanminkivonat 400 ezer, halzsír 350 ezer török font értékben, 220 tonna hal, 10 tonna halikra, 500 tonna bonyúbőr, 100 tonna viaszk, 1100 tonna szuszánolaj, 800 tonna maszlinolaj, 2000 tona növényolaj, 75 tonna dohány, 2000 tonna mogyoró, 1200 tonna naracs, 100 tonna gesztenye, 200 tonna mandula, 300 tonna szárított gomba, 1500 tonna maszina és 200 ezer törökfont értékben más cikkek.

A petróleum, cellulóze és papír áruért Törökország, a gyapotért, cserzőanyagért és halzsírért Románia dollárban fizet, míg a fentemlített többi árukat fizetése a kliringforgalomban történik.

(=) Élénk a kereslet a gabonapiacra. A banati gabonapiacra élénk kereslet mutatkozik a gabonafélék iránt, de vagonhiány miatt az üzleti forgalom nem tud kialakulni. A piaci árak a következők: búza 850, tengeri 640, takarmányárpa 550, sörárpa 700, zab 500, napraforgómag 950 és korpá 650 lei százalékonként. A tökmag kilója 18 lei.

= A direkttermő szőlők megváltása. Az 1939. április 1-i szőlőadótörvény 12. szakasza alapján azok a szőlőbirtokosok, akiknek 1936. előtt ültetett direkttermő szőlők vannak és azokat 1936-ban be nem jelentették, szintén 3000 lei kártalanítást kapnak hektáronként, mint a bejelentett birtokokal bíró direkttermő szőlők tulajdonosai.

A Timis-tartomány szikvizkészítők céhe Timisoara.

132/1940. szám.

MEGHÍVÓ.

A Timis-tartomány szikvizkészítők céhe Timisoara székhellyel a cég alapszabályainak 22 szakasza értelmében 1940 október 6-án délelőtt tíz órakor a cég ülésében Timisoara I. Eugen de Savoya-ucca 18. első emelet

rendkívüli közgyűlést

tart, amelyre a cég tagjait tisztelettel meghívja. A közgyűlés napirendje:

1. Az előző megnyitó és két tag kijelölése a közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére.
2. A cég munkabeszámolójának felolvasása és jóváhagyása.
3. A pénzügyi jelentés felolvasása és jóváhagyása és az igazgatótanács részére a felmentés megadása.
4. A hét tagból álló új igazgatótanács megválasztása.
5. Esetleges indítványok.

Timisoara, 1940. szeptember 28.

Türkl A. sk.

Crivieanuné sk.

elnök

titkár

A cég kéri azokat a tagokat, akik nem jelenhetnek meg a közgyűlésen, hogy a meghívóhoz csatolt meghatalmazást töltsék ki és küldjék vissza postafordultával.

A német társadalombiztosítás — elméletben és gyakorlatban

Berlinből jelentik: Az „Angriff“ című lap, Ley dr.-nak nagyérdeklődésű nyilatkozatát és tanulmányát közli az „államszocializmus“ megteremtéséről. Ez a nagyérdeklődésű intézmény alapját a társadalombiztosításon kívül az aggkori biztosításban találja meg. Ez a valóban mély és tiszta humanizmusból folyó gondolat már Bismarck idejében megvolt, de amint azt a Führer „Mein Kampf“ című könyvében kihangsúlyozza, mindez nem valósulhatott meg, mert hiányzott hozzá a nemzet kellően felébresztendő teremtő ereje. Amit Ley dr. abban a tanulmányban a Führer elgondolása alapján elénk tár, az minden eddigi teljesítményt ezirányban felülmul.

A kapitalista államok ugyanis eddig az aggkori biztosítást vagy az önszegélyezés egy nemének tekintették, vagy pedig állami adományként nyújtották az arra rászorultaknak. A nemzeti szocializmus ebben az irányban

a „népi bajtársiasság“ érzését veszi és tekinteli alapvető tényezőnek. A nemzeti szocializmus meg kívánja, hogy minden német a saját napi munkájából és két keze dolgoságából járuljon hozzá azoknak a „népi közösséghez“ tartozóknak aggkori segélyezésére és általában véve segélyezésére, akik megrokkantak.

Biztosítani kell minden német jövőjét arra az időpontra, mikor munkaereje ellanyhul.

Biztosítani kell mindenkit, aki teljesítette kötelességét Németországgal szemben,

társadalmi állására való tekintet nélkül. Csak azokat zárják ki ebből a nemes intézményből, akik kívül állva a nép közösségén, önmagukat zárták ki onnan, vagy vétettek a nép érdekei ellen. Itt mutatkozik meg — írja Ley dr. tanulmányában — az átmenet a helytelen liberális államformából az egészséges népi államba. Mert

a biztosítás nem lehet egyesek kiváltsága, hanem az egész népközösség kiváltsága és kötelessége. Nem azt kérdezem tőled — írja Ley dr. tervezete — hogy mennyit fizetnél be a biztosításodra, — hanem azt a kérdést teszem fel hozzád, meg tetted a kötelességedet mint: német.

Akik a korhatár elérésekor folytatni akarják munkájukat, megfelelő könnyedségeket fognak élvezni.

A szervezet keretében természetesen segélyben részesülnek és biztosítva lesz megélhetésük azoknak, akik testi sérülésük következtében váltak munkaképtelenné, valamint az özvegyeknek és árváknak. Ley dr. ezután rámutatott, mennyire rengeteg probléma vár megoldásra, de természetesen az eddigi elavult és idejét mult mintegy 3000 paragrafusból álló erre vonatkozó törvényt teljesen el kell tüntetni. (Rador.)

Szabálytalanságok a munkára mozgósítottak ügyében

Bucurestiből jelentik: A nagyvezérkar a következő hivatalos közleményt adta ki:

A nagyvezérkar MONT kiküldöttei által megállapított nyert, hogy a vállalatoknál helyben munkára mozgósítottak körül szabálytalanságok történtek. Ezen ellenőrző vizsgálatok során egyes munkára mozgósítottak nem voltak jelen a vállalatnál, tehát rosszindulattal történtek meg az előterjesztések ilyen irányban. Ugyancsak azt is megállapították az ellenőrző szervek, hogy egyes vállalatok, melyeknél az alkalmazottak munkára való helyben mozgósítását kérték, nem felelnek meg annak a szerepnek, melynek alapján alkalmazottaikat jogukban volna helyben munkamezsgósításra kérni. Mindezek alapján a szóbanforgó munkára helyben történt mozgósításokat a MONT kiküldöttek jelentései alapján megemissítették, ugyanakor pedig a vétkesnek talált vállalatokat a MONT törvény 11 szakasz alapján bíróság elé utalták. A további megállapítások és ellenőrzések folyamatban vannak. (Rador.)

MA MI MONDJUK,
HOLNAP MÁR AZ EGÉSZ VÁROS
FOGJA MONDANI, HOGY A

BEL AMI WILLY FORST

LEGNAGYOBB FILMJE,
AZ ÉVAD SZENZÁCIÓJA

(=) A helybéli munkakamara közleménye. A beszarabiai, északbukovinai, ardeali és dobrudszal menekült iparosok helyzetére vonatkozólag a minisztérium a következőket rendelte el: A menekültek jelentkezhetnek a munkások, vagy a mesterek számára rendezett vizsgákon, ha iratokkal tudják bizonyítani, hogy ipart folytattak. Intézkedés történt, hogy a vizsga a legszigorúbb legyen és így megakadályozzák a képzéssel nem rendelkező munkásoknak a képzett munkások közé való besorozását. A menekülteket ideiglenesen felmentik a képzései könyvecskéik kiállítására alkalmával fizetendő illetékek megfizetése alól. Amennyiben ilyen képzései könyvet kaphatnak, akkor három hónapig különleges engedéllyel folytathatják iparukat és csak akkor kötelesek ezt az illetéket kifizetni. Ilyen különleges engedéllyel azonban csak három hónapig működhetnek, akkor ezeket bevonják és ezek ellenében megkaphatják a képzései könyvecskéjüket.

NYILTTÉR

E rovatban közölteként nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

MOZITULAJDONOS

urakat értesítjük, hogy a „Bel Ami“ Willy Forst slágerfilmünk országos díszbemutatója f. hó 4-én pénteken lesz Timisoarán a Capitol moziban. A film játszási ideje alatt képviselőnk Timisoarán tartózkodik és rendelkezésére áll a mozitulajdonos uraknak filmünk lekötésére

Continental film

A Scala mozgó igazgatósága közli, hogy minden ellenkező híresztelés dacára a

Szurtozképi angyalok

című slágerfilmet Timisoarán kizárólag a Scala mozgó fogja bemutatni. Jegyekről ajánlatos előre gondoskodni!

Scala s. a. r. igazgatósága

DÉLIHIRLAP

automata telefon száma: 28-10

TRÓNUSDONTÓ BALETTCPÍŐ

A Déli Hírlap eredeti regénye.

Írta: KUN-BÁN ANDRIS

95

Az a vágy támadt fel bennem, hogy legyek egyedül, ha már nem lehetek a királlyal. Azért így szóltam a grófnak:

— Köszönöm, grófom, hogy lekísért. Nem szeretném azonban az idejét feleslegesen továbbra is igénybevenni. Azért kérem, ne tartóztassa magát a kezemért.

A gróf elérte a célját. Ajanlotta magát és távozott a kastélyból. Néhány perc múlva hallottam, amint hintója elrohogott.

A banda, amelyben jöttem, még mindig rajtam volt. Letetel volt az órákat, mielőtt a szobák, a melyeknek kandallóiban a tűz már duruzsolva lobbogott, felmelegszene.

Ide-oda járkáltam a kastélyban és visszaidéztem azokat az órákat, amelyeket a királlyal itt töltöttem.

Sokáig időztem a nagy ebédlőben, amelyben udvari vadászatok idején gyakran ötven személyre is terítették.

Elnéztem a falak freskóit, amelyeket neves művészek alkottak.

Az egyik Aktőnt, a híres vadászt ábrázolja, amint bűnhődik azért mert Artemis istennőt fürdés közben megleste. A haragos istennő Aktőnt szarvassá változtatta át, amelyet saját kutyái tépnek darabokra.

A másik falfestmény Ariadnét ábrázolja, amint Naxos szigetének partján elhagyottan, árván a távolba kénleste. A haragos istennő Ariadnét visszahozta a könnyező Ariadné hívó szavait, de hűtlen kedve nem jön, nem jön.

Ez a kép nagyon illő az én állapotomra. Elhagyott Ariadné vagyok magam is.

Sokáig elnéztem a képet és a sírás fojtogatta torkomat.

Merengésből hirtelen emberi szavak zökkenetek vissza az életembe.

— Grófnő, kérem, a lakás már meleg és anyám találja az ebédet.

Susanne volt, a kulcsárpár leánya. Előző látogatásaim során megkedveltem és most is szeretettel néztem rá.

— Köszönöm, Susanne, — szóltam hozzá és megindultam a király lakosztálya felé.

A szobákban barátságos meleg fogadott. Levettem bundámat és odaültem a terített asztal elé.

Az ebéd egyszerű volt, de ízletes és én minden izgalman és szomorúságom mellett is igen éhes voltam.

A délután folyamán ajánlkozott Susanne, hogy segít bőröndjeim kicsomagolásánál.

— Nem szükséges, gyermekem, mert nem számgokozom sokáig itt maradni. Csak a legszükségesebbeket szedem elő.

Pongyolát, hálóinget, papucsot, törülközőket és toalettképeket vettem csak ki az egyik kofferből.

Megfürödtem és aztán délután kicsit pihentem. Odakint már sötétedett, amikor felébredtem.

Becsengtettem Susannét és kértem, gyujtsa meg a gyertyákat.

Aztán megettem vacsorámat.

Susanne letakarította az asztalt, majd a hálószobában megvetette az ágynát és megkérdezte:

— Parancsol még valamit, grófnő?

— Nincs semmire se szükségem.

Sokáig ültem egyedül.

Egyszerre kocsizörgés zavarta meg az este csendet.

— Én Istenem, — gondoltam, — talán a király jött meg és mégsem hagy magamra.

Izgatottan füleltem, hogy hallom-e az ismerős lépteket a folyosón. Azonban odakint minden néma maradt.

Idegesen megrántottam a csengő zsinórját. Pár perc múlva megjelent Susanne.

— Micsoda kocsit hoztak? — érdeklődtem.

— Élelmiszereket hoztak Münchenből, grófnő.

— Jól van, Susanne, elmehet.

Arco-Valley gróf küldte a kocsit. Gondolhattam volna. Hiszen mondta, hogy még ma kiküldi.

De én mégis reméltem, hogy a király jön. Csalódtam.

Ki tudja, mi van a királlyal? Mit csinál?

Üibe tettem egymásba kulcsot két kezemet és sokáig bámultam a gyertya lángjába.

Aztán felkeltem, elöszedtem egyik kézi bőröndömet, kivettem belőle naplomat és kezembe emeltem a karos gyertyatartót. Átjöttem három szobám közül a középbe, az úgynevezett nappaliba. Itt áll a király íróasztala. Ez elé telepedtem. Föllapoztam naplomat, kezembe fogtam ugyanazt a tollat, amelyet a király szokott használni, belemártottam a tintába és megkezdtem a mai nap eseményeinek leírását.

Sokáig tartott, amíg az írásban idáig jutottam.

A gyertyatartóban a viaszgyertyák már mind csonkig égtek. Atozotom a hálószobából az odakészített egész gyertyát, meggyujtom a már pislogni kezdő maradékokon és aztán megyek levetközni és lefeküdni.

Nincsen komornám, aki ebben segítkezne.

Sóhajtok:

— Jó éjszakát, Lajos király?

Vajjon minő éjszakája lesz neki?

És milyen lesz nekem?

100

Blutenburg kastály, 1848. február 14.

Egészséges álomtól frissrészülve ébredtem ma reggel. Hála legyen Istennek, amiért a nappal gondolataim és kintődásai szüneteltek, amíg aludtam és nem győrtörtek borzalmas álmok.

Megfürödtem, föltöltözködtem és megreggeliztem.

Aztán odaültem ahhoz az ablakhoz, amelyből a kastélyba vívő útra lehet látni.

Vártam a királyt.

Már dél felé járt az idő, amikor az úton, amelyen rég nem fehéredett már a téli hó, hintó tört fel.

A szívem egyszerre hevesen dobogott.

Biztosra vettem, hogy a király jön.

Hamarosan kivehettem azt is, hogy a közeledő hintón nincsen királyi címer. Erre így vigasztaltam magamat:

— A király azért nem ült címeres hintóba, mert nem akart feltűnni.

(Folytatjuk.)

SPORTSEMÉNYEK

Elismeréssel irnak a fővárosi lapok a banati ifjúsági atléták nagyszerű sikeréről

A Banat ifjúsági atlétái az országos atlétikai bajnokság versenyein ismét igazolták, hogy atlétikánk állandóan fejlődik és ha a fejlődés lendülete nem török meg, akkor két-három év múlva az ország legjobb szenior versenyzőivel rendelkezünk. Örömtől sugárzó arccal számolt be nekünk ifjúsági atlétáinak ragyogó teljesítményéről Belu Eugen dr. a banati atlétikai liga lelkes elnöke, akinek hozzáértő munkája nagyban hozzájárult a sikerhez. Eddig még nem történt meg — mondotta Belu dr. — hogy a banati liga atlétái hét bajnokságot szereztek volna. Az idén azonban várakozáson felül jól szerepeltek és az országos bajnoki versenyzői hét bajnoki címet hoztak haza. A bajnokok a következők: Gerelyvetés: Hausladen 51.48 m., távolugrás: Müller 670 cm., hármastugrás: Müller 13.91 m., 400 m. síkfutás: Betnasch 53.6 mp., magasugrás: Trufasila 171 cm., kalapácvetés: Forgács 35.54 m., rudugrás: Dragomir

360 cm. Olyan teljesítmény ez, ami mindennél szöben beszél és ezzel megelőzték a többi ligákat, mert a munteniai liga csak öt, a somei liga három, a barsei liga pedig két bajnokságot tudtak szerezni. A banati atléták teljesítményéről a fővárosi lapok is elismeréssel irnak és megállapítják, hogy atlétikánk olyan fejlődést mutat, amelyet még a szakemberek is csodálattal figyelnek.

Az országos ifjúsági bajnokság befejezése után Palangeanu ezredes, a szövetség elnöke is elismerését fejezte ki a szép szereplésért, amely egyben bizonyította anank is, hogy a vezetők lelkiismeretesen és lelkesen dolgoznak. Ebben a munkában kitűnő szakemberek támogatják Belu drt. és a tehetségekben gazdag atlétikai gárdából tudományosan alapon kidolgozott tréningrendszerrel kiválogatják a legjobbakat, akik alkalmasak arra, hogy újabb dicsőséget szerezzenek a banati atlétikának.

Büntet a labdarugó-szövetség

A nemzeti bajnokság bizottsága legutóbbi ülésén foglalkozott az elmúlt vasárnap lejátszott mérkőzések eszéit botrányokkal és azokra a játékosokra, akik a botrányos jeleneteket felidéztek, szigorú büntetést mért ki. A Venus—Unirea Tricolor mérkőzéssel kapcsolatban Carjan játékjogát két hónapra Sfera játékjogát pedig egy hónapra felfüggesztették. Paraschiva dorgálásban részesült, ezenkívül úgy a Venus, mint az Unirea Tricolor csapatát figyelmeztették, hogy a mérkőzéseiket sportszerűen

játszák le. A Rapid—Ripensia meccsel kapcsolatban Simkót két hónapra, Bindeat és Sipot tizenöt-tizenöt napra kényszerpihenőre küldték, míg Moldoveanu játékjogát nyolc napra felfüggesztették. Kotormányi és Opreat, valamint Vintila dorgálásban részesültek. A bizottság ezenkívül az aradi Gloria csapatának Volentir nevű játékosát tizenöt napra tiltotta el a játéktól. Weisz (FCBraila) és Stefanescu (Sport. Studentescu) dorgálásban részesültek.

Oktober 5 én kezdődik a Balkán Olimpiai Konstáninápolyban

Konstáninápolyból jelenti a Stefani úgynökség: Néhány évvel ezelőtt a balkáni államok „Balkán Olimpiai”-t létesítettek. Ebben az évben a balkán-játékokat október 5. és 6-án rendezik meg Konstáninápolyban. A rendezés azonban a nemzetközi helyzetre való tekintettel egyszerűbb lesz. A versenyeken Törökország, Jugoszlávia, Görögország és Bulgária csapatai vesznek részt. (Rador)

Elhalasztották az olasz-jugoszláv teniszmérkőzést. A Milánóba tervezett olasz-jugoszláv teniszversenyt elhalasztották.

Új rekord 5960 méteren. A Moszkvában megrendezett atlétikai versenyeken Serafim Snamenski 14.37 perces idővel új rekordot állított fel az 5000 méteres síkfutásban.

Venus—Rapid bajnoki mérkőzés lesz szombaton a fővárosban. Az őszi bajnokság egyik legérdekesebbnek ígérkező mérkőzését szombaton délután játsszák le a fővárosban a Rapid és a Venus csapatai.

Bucur Barsu lemondott. Bucur Barsu, a válogató bizottság tagja lemondott tisztségéről. A lemondás annál is inkább meglepetést keltett, mert a válogatott csapat legutóbb nagyszerűen megállotta a helyét a jugoszlávokkal szemben. Bucur Barsu kijelentette, hogy működésének az volt a célja, hogy tiszta román válogatott csapatot hozzon létre. Ez sikerült, így hivatását betöltötte.

Rádió

CSÜTÖRTÖK, OKTÓBER 3.

Rádió Románia, Rádió Bucuresti. 6.45: Reggeli műsor. 13: Vizállásjelentés. Művészeti közlemények. 13.10: Rádiózenekar. 14: Hírek. 14.20: Rádiózenekar. 14.45: Hírek. 14.55: Közművelődési hírek. 19: Előadás. 19.45: Énekek. 20: Hírek. 20.15: Hírek. 22: Hírek. Sportközlemények. 22.20: Hírek németül és olaszul. 22.30: Hanglemezek. 22.57: Olasz táncok. 23.15: Hanglemezek. 23.30: Hírek franciául és angolul.

Budapest I. 7.45: Torna. 8: Hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 13.10: Rádiózenekar. 13.40: Hírek. 14.30: Cigányzene. 15.30: Hírek. 17.15: Rutén félóra. 17.45: Hírek. 18: Hírek tótul és ruténul. 18.15: Zenei. 18.45: Előadás. 19.15: Hegedűverseny. 19.40: Időszervi mezőgazdasági közlemények. 20.10: Hírek magyarul és románul. 20.25: Hanglemezek. 21.10: Hangjáték előadás. 22: Idegennyelvű hírek.

PÉNTEK, OKTÓBER 4.

Rádió Románia, Rádió Bucuresti. 6.45: Reggeli műsor. 13: Vizállásjelentés. Művészeti közlemények. 13.10: Román népi zene. 14: Hírek. 14.20: Román dalok. 14.45: Hírek. 14.55: Közművelődési közlemények. 19: Előadás. 19.15: Hanglemezek. 20: Hírek. 20.15: Román dalok. 20.35: Zenei műsor. 21: Versek. 21.15: Operaelőadás. 22: Hírek, sportközlemények. 22.20: Hírek németül és olaszul. 22.30: Operarészletek. 22.50: Hanglemezek. 23.30: Hírek franciául és angolul.

Budapest I. 7.45: Torna. 8: Hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 13.30: Katonazene. 13.40: Hírek. 14.30: Rádiózenekar. 15.30: Hírek. 17.15: Diákfélóra. 17.45: Hírek. 18: Hírek tótul és ruténul. 18.15: Chopin darabok. 18.45: Beszámoló. 19.11: Postászenekar. 19.30: Sportközlemények. 20.10: Hírek magyarul és románul. 20.25: Beszámoló. Előadás és hanglemezek. 20.55: Városi zenekar. 22: Idegennyelvű hírek.

APRÓ HIRDETÉSEK

LEVELEZÉS és HÍZASSÁG a törvényes intézkedések miatt nem közölhető. ÁLLASKERESÉS rovatban szavanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz leu, Vastag betűvel szavanként kettő leu, legkisebb apróhirdetés húsz leu. Minden más rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szög 20 leu, minden további szó egy leu. Vastag betűvel legkisebb apróhirdetés 15 szög 30 leu, minden további szó kettő leu. Apróhirdetéseket felvesz: I. kerületben Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Bratianu 3. Tel.: 28—10 II. kerületben: Popovici trafik. Piata Badea Cartan 8. — Kardos trafik. Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz trafik. Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik. Piata Lahovari. IV. kerületben: March trafik. Piata Küttl. — Nőgrády trafik (Corso mozi mellett). — Vass trafik. Piata Dragalina 6. Telefon: 45—06. — Wittek trafik. Bulevardul Regele Carol 54. — Galgoczy trafik. Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45—13.

ÁLLAST KERES

Gépipróonai, vagy más irodai munkát keresek a délutáni órákra. Címeket a kiadóba kérem leadni. 2103.

Házmaster pár minden munkához érhető, azonnalra állást keres. III., Str. Porumbescu 1. 1773

ALKALMAZÁS

Schmidt Péter cipőgyár Jimbolia, keres gépmunkást, schnittfrasert, javító és Durchnähert. 1767

Asszisztensnő orvosi rendelőbe azonnalra kerestetik. Jelentkezni délelőtt 11—1-ig. Cím a kiadóban. 2501

Fiatalléány szakácsnő mellé felvétetik. Jelentkezni 1—3 óra között. II. Str. Petre Tegle 1. földszint 3. 2600

LAKÁS

Teljesen különbejáratú két bútorozott szoba, fürdőszobahasználattal kiadó. IV., Str. Mircea Voda 3. 2655

4—5 szobás lakást keresek azonnaira, vagy november 1-re Piata Bratianuig. Címeket a kiadóba kérem leadni. 1774

Modern lakás 2 szoba, hall manzardszoba, fürdő, állandó melegvízzel és mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. IV. Str. Budai Deleanu 29. 1776

ADÁSVÉTEL

Zománczott Vulcan koksz töltékálya jutányosan eladó. IV. Str. Sturdza 52. ajtó 16. 2502

Pianino jó állapotban, megvételre kerestetik. Stura II., Str. Aurel Cosma 7. 1768

Modern ház a III. kerületben Eneas ueca 75 szám. 800 öl gyümölcsös kerttel eladó. Cím a kiadóban. 2500

Angora nyulak eladók Fay, Birta jud. Timis-Torontal. 1763

Eladó modern 5 szoba, előszoba, fürdőszoba, irodahelyiség, autógarázssal, parkirozott udvarral és saját vízvezetékkel ellátott ház Lippa főútcáján. Ügyvédnek orvosnak kiváltképpen alkalmas. Szabó Imre, fakeskedő Lippa. 1693

Eladó Lipovan jóforgalmú pékség, házzal együtt. Érdeklődni Tatai Pál, Lipova. 1754

Speciáltrafik Timisoara legforgalmasabb helyen családi okot miat eladó. Biztos megélhetés. Cím a kiadóban. 2856

Eladó III. kerületben 3 szobás családi ház, II. kerületben kis bérház, vagy családi ház. Cím III. Str. Martirul Ciordas 57. 1775

KÜLÖNFÉLE

Üzleti helyiség azonnal kiadó. Gyárváros Str. Daclor 10. (Kovács dr. partikánál). Telefon: 38—48. Nagy szalaggyár. 1706

1—2 középiskolai tanuló elvállal 1940—41 iskolévre izr. úri család elsőrendű ellátással. Zongora a házban. Cím a kiadóban. 2645

Társat keres jól bevezetett hetilap. Csakis kereskedelmi rutinnal, a magyarul és román nyelvben lehetőleg perfect, jó fellepesű, úriemberek, akik nyugodt existenciát keresnek, írjanak „Pénz nem minden” jellegre. 2603

Kosztos gyermekek nagyon jó ellátást és otthont találnak a város központjában. I. Str. Sft. Ioan 7. földszint 10. (Irgalmasok temploma mellett.) 2602

Bútorraktáramat csökkentem!

Kész bútoralmat nagy áreszállítással

árúsitom. Bútorvásárlás előtt okvetlen keresse fel vételkötelezettség nélkül üzletemet.

UNGOR I., Strada Mercy 7.

Sírkövek nagy választékban

fekete gránitból

kőipari vállalat

Timisoara III., Calea Sagului 3. jozefinvárosi kat. temetővel szemben, Gátsor sarok. Telefon 32-15.